

Nagyhét

A tragikum csodás gazdagsága zsufolódik össze a Nagyhétben, amelynek peripéciai az emberi sors fordulatait jelképezik.

A szimbolumokat imádó jámbor hit szentelt barkával köszönti annak a napnak emlékét, amikor a Mester bevonult a szent városba, hogy felvegye a harcot a farizeusok ellen. De az is, akinek a lelke nem rezdül fel a vallás szellemének szárnyshogására, ösztönösen a harcos elszántságot támasztja ki a Nagyhét első napján.

Zsendül az életöröm és hozsannázik a hála, hogy az élet küzdelmében nem vagyunk a saját törpeségünkre utalva, hanem mellénk szegődtek a természet erői, amelyek az emberi gondolatot örökösen új revelációkra nyitják. De felhőbe hanyatlók a nap és a levegő langy hullámaina bőjt szelek borzolóják. Judászernék, villognak a bokrok mögött: ismeretlen borzalomk sziszegnek a hónap mélyéből. Kopácsolás hallatszik a meszeszességéből: keresztfát ácsolnak. A virágokból, amiket Dávid Fiának lábai elé szórtak, kiszedik a töviseket, hogy koronát rakjanak össze belőle a Megváltó Homloka köré. De a Nagyhét porba-sújtó gyászt beragyogja a megpróbáltatások tisztító és termékenyítő hatásának eszméje. Virágvasárnap és Husvét vasárnapja: két hídfeje a sóhajok hidjának, amely a fejlődés partjait öszeköti.

Minden idők nemzeti, társadalmi és kulturális erőfeszítéseinek sorsát ábrázolja a Nagyhét legendája. Virágvasárnap optimizmusát golgothai kétségbeesés felhőzi el, de a borot csakhamar eloszlatja a feltámadás kiirthatatlan reménye. Amióta Locarnóban felvirradt Európa virágvasárnapja, hányzor sötétlett már ránk a veszélyeztetett béke bőjt hangulata, hányzor rajzolódt az aggodás elé az a kálvária, amelyet négy irtózatot éven át jártunk a béke feltámadásáért. Azok a diszjonans jelenségek, amelyek a locarnói meg egyezés után meg-megzördültek, a Kellog-paktum akkordjában oldódtak fel és ez a paktum, ha nem küszöböl is ki véglegesen a háboru lehetőségét, mert nyitva hagyja az ajtót a nemzeti védelem nemzetközi büneslekményé nyilvánított eszközének alkalmazására, mégis jelentős lépés a világképe felé. A szépségszerezhetet ujjait a vérző sebek feje és kételkedhetik a béke feltámadásában, de az események minden fenyegető kanyarulat ellenére visszazökkennek a békehit igazolásának irányába.

Belpolitikai életünk is az elmúlt tíz év alatt hányzor lépett a fellendülő virágvasárnap bi-zakodás jegyébe, hányzor csuklottak meg a nagyratörő kezdeményezések és hányzor szakadt ránk a nagycsüörtöki szorongás. A pártok csak egymás ellen indított offenzívákban tanúsítottak energiát és leleményt, de a szanalás konstruktív munkájára képteleneknek bizonyultak. Öblös fogadkozásoktól visszhangzott az ország, mindent kínáló programnyilatkozatok harsonáztak a nép fülebe, de a sorsdöntően fontos problémák parlagon heverték és a pártszenvédélyek forró gőzében nem fejlődhetek ki az alkotó munka feltételei. Ilyen körülmények között következett be az a történelmi jelentőségű változás, amelyet Öfelsége a király január hatodik ki-proklamációja jelentett be. A pártpolitika megakadályozta az állam érdekeinek a megfelelő kibontakozást, tehát a depolitizálás utjára kellett lépni, hogy a kormányzás konszolidációt teremtessen. Elcsendesedett a pártok fegyverzaja és a törvényalkotás olyan periódusa nyílt meg, amely évek hosszú sora óta megoldatlan feladatok gyors és alapos elvégzését igéri. A nép, amelynek jogos igényeit nagyhéti bőjtje itélte a politika, bizva-bizik abban, hogy a legjobb erők tömörítése a nagy célok frontjára meg fogja hozni gyümölcsét és a mai korszak a jobb jövő utját egyengeti.

Nagyhét áhitata terül szét a világon és az élet robuszt ritmusát ünnepi csend hal-kítja. Ebből az elfogódott csendből bontakozik ki a diadalmas feltámadás szépsége. A megnyug-vásnak abban a csendjében is, amellyel az ország népe a jelenlegi kormányzás eredményei elé te-kint, a múlt szenvedéseivel megszolgált Husvét reménye lüktet.

Ünnepélyesen aláírták Beogradban
a jugoszláv-görög barátsági szerződést

A görög kormány nevében Karapanosz külügyminiszter, jugoszláv részről Kumanudi helyettes külügyminiszter írták alá az okmányt — Az új szerződés döntőbíróági egyezményt is tartalmaz

Az új szerződés biztosítja a Balkán békéjét

Beogradból jelentik: Azok a tárgyalások, amelyek a jugoszláv és görög kormányok képviselői Genfben, majd utóbb Beogradban folytattak, kedden este befejeződtek és

szerdán délelőtt tizenkét órakor a külügyminiszterium nagytermében Karapanosz görög külügyminiszter és Kumanudi, Jugoszlávia helyettes külügyminisztere aláírták a jugoszláv-görög barátsági és döntőbíróági szerződést.

A szerződés aláírása ünnepélyes formák közepette történt meg. Délben tizenkét órakor összegyűltek a külügyminiszterium nagytermében a miniszterium osztályfőnökei, a beogradi kereskedelmi testületet vezetői és a meghívott újságírók, majd megjelent Kumanudi helyettes külügyminiszter, továbbá Karapanosz görög külügyminiszter Politisznek, a görög külügyminiszterium politikai osztályfőnökének és Polifroniadesz beogradi görög követnek kíséretében. A miniszterek üdvözölték egymást, majd helyet foglaltak a terem közepén elhelyezett nagy asztal mellett és átvették a titkároktól a barátsági és döntőbíróági egyezményre vonatkozó okmányokat, amelyeket Kumanudi és Karapanosz egyidőben aláírtak.

A két külügyminiszter ezután gratulált egymásnak, majd a fotóriporterok fényképfelvételket készítettek a megjelentekről.

A külügyminiszterium kommunikéje

A szerződés aláírása után a külügyminiszterium a következő kommunikét adta ki:

Azokon a tárgyalásokon, amelyek az utóbbi időben Görögország és az SHS. királyság kormányai között folytak, megállapítást nyert, hogy mindkét oldalról fennáll az a kívánság, hogy a két állam minél ösztönösebb barátsági állapotba kerüljön és egymás érdekeit a legjobban megvédjék. Miután az SHS. tranzit kérdése, valamint a szaloniki szabadzóna kérdése rendezést nyert azokban a jegyzőkönyvekben, amelyeket március 17-ikén Genfben írtak alá a két kormány képviselői, szükségesnek látszott, hogy a két állam ünnepélyes baráti szerződést kössön egymással. Ezt a paktumot barátsági és döntőbíróági eljárás szerződésnek nevezik. A szerződést ma Beogradban aláírták Karapanosz görög külügyminiszter excellenciája a görög köztársaság nevében és Kumanudi helyettes külügyminiszter az SHS. királyság részéről.

A két állam kötelezi magát, hogy egymást kölcsönösen támogatni fogja a békeszerződések megtartására irányuló törekvésében, amely szerződéseket mindkét részről aláírták és tiszteletben fogják tartani a fent említett szerződéseket is. Mindkét oldalról kölcsönösen biztosították egymást, hogy semmi esetben sem viselnek egymás ellen háborut, hanem az összes vitás kérdéseket békés uton fogják elintézni.

Ami a nemzetközi szerződéseket illeti, ezekre vonatkozólag a Népszövetség által megállapított arbitrázs-eljárást fogja a két állam szem előtt tartani.

Mindazokat a kérdéseket, amelyek nem jogi természetűek, öttágu bizottság fogja rendezni. Ha a két állam között félreértés keletkeznék, ennek a bizottságnak meg kell világítania a félreértésre alkalmas szolgáltatott kérdést és az ellentéteket el kell hárítania. A bizottság munkáját minden alkalommal jegyzőkönyvben fektetik le. Ha a bizottság nem tudja a két fél között a békét létrehozni, az egész ügyet a Népszövetség elé kell terjeszteni. Ha a paktum értelmezésére vonatkozólag merülne fel

félreértés a két állam között, akkor ebben a hágai állandó nemzetközi bíróság illetékes.

A területi kérdések elintézése a két állam kompetenciája alá tartozik.

A szerződést öt évre kötötték és az azonnal életbelép, amint a ratifikációs okmányokat kicserélik, ami Athénben fog megtörténni.

Kumanudi helyettes külügyminiszter nyilatkozata

A szerződés alá írása után Kumanudi Koszta dr. postaügyi miniszter és helyetteskülügyminiszter az újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Tíz nap előtt Genfben gazdasági konvenciót kötöttünk, amely a forgalom és kereskedelem kérdését és a szaloniki szabad zóna ügyét rendezi.

— Ma Beogradban politikai paktumot írtunk alá, amely mindkét államra rendkívül fontos és hivatva van a két állam egymáshoz való viszonyát a legbensőbb barátság formájában rendezni. Lehetővé tettük kereskedelmünk déli fejlődését, amire Szalonikin keresztül nagy lehetőségek nyílnak ugy behozatali, mint kivitel szempontból.

— A most aláírt politikai szerződés ezt a munkát még jobban elősegíti és sok esetben kiegészíti. A szerződés az esetleges viszályokat a népszövetségi szabályzatnak megfelelően intézi el. A szerződés megkötésénél azokat az irányelveket vettük figyelembe, amelyeket a Népszövetség már régebben megállapított, de ez a paktum abban különbözik a többi ilyen szerződésektől, hogy a viszályok rendezésére kétféle eljárást állapít meg: az egyik az általános jogi eljárás, amelyre vonatkozólag a Népszövetségi Tanács illetékes, amire a népszövetségi szabályzatok 15. szakaszában kötelezzük magunkat, a másik pedig, hogy bizonyos kérdéseket egy öttágu bizottság elé utaltunk, de csak akkor, ha a két fél ebben meg egyezik.

— Az a pont, hogy a két fél kötelezi magát, hogy nem fog egymás ellen harcolni, a béke politikájának garanciáját jelenti és kétségtelen, hogy

ezzel a szerződéssel a Balkán békéje nagy biztosítékot kapott.

Nem engedhetjük meg, hogy megsértsék határainkat, de nemcsak a mi területünknek leszünk őrői, amelyet a békeszerződések garantálnak, hanem ezzel a szerződéssel az általános békére is vigyázunk.

Diszebéd a görög külügyminiszter tiszteletére

A barátsági szerződés aláírása után Kumanudi helyetteskülügyminiszter az udvarhoz ment és referált Öfelségének a szerződés aláírásáról. Délben egy órakor Zsivkovics Petár miniszterelnök diszebédet adott Karapanosz külügyminiszter tiszteletére a gárdapalotában. Az ebéden résztvett Karapanosz külügyminiszter kíséretével, a beogradi görög követség főtisztviselői, Kumanudi helyetteskülügyminiszter és a külügyminiszterium magasrangú tisztviselői, néhány egyetemi tanár és a görög-jugoszláv liga elnöksége.

Az ebéden Kumanudi helyettes külügyminiszter francia nyelven a következő felköszöntőt mondotta:

— Szerencsésnek érzem magam, hogy a királyi kormány nevében üdvözölhetem kedves vendégünket, mint a nemes görög nép képviselőjét, amely nép bennünket annyiszor tüntetett ki barátságával. A mi nemzeti feltámadásunk már egy évszázad előtt érintkezésbe került a görögökével. Az első balkáni szabadság-gondolat a XIX. század második feléből való és mi 1912. évi heroikus küzdelmünkben együtt ontottuk vérünket és együtt triumfáltunk, amikor létrejött az idegen jármot. A horzalmás háboruban tíz év előtt együtt hoztunk áldozatokat a szabadság és az igazság érde-

kében. Ezekben a harcokban teremtették meg a két nép közötti szolidaritást. Ezen alapul az a historial aktus, amelynek most tanúi voltunk.

— A gazdasági konvenciók kereskedelmünknek új lehetőségeket nyújtanak, a szaloniki kikötő új utat nyit árúinknak és a barátsági szerződés nemzetközi viszályok esetén nagy szolgálatot fog tenni annak a pacifista gondolatnak, amely a civilizáció egyik alkotója.

— Az a megegyezés, amelyet most szabad akaratunkból írtunk alá, biztosítani fogja a békét nemcsak közöttünk, hanem az egész Balkánon.

— Emelem poharam a nemes hellén népre, üdvözlöm a közársaság elnökét, Konduriotisz urat és legnagyobb tiszteletemet fejezem ki az Önök miniszterelnöke, Venizelosz ur iránt, valamint Karapanosz külügyminiszter ur iránt, aki őszinte munkájával segített eljutni ehhez a célhoz, amely mindkét népet kell, hogy kielégítse.

Ezután Karapanosz görög külügyminiszter válaszolt Kumandji felköszöntőjére. Ugyancsak kiemelte a gazdasági és politikai szerződések jelentőségét és hangsúlyozta, hogy a szerződés az általános béke biztosításának egyik jelentős oszlopa. Karapanosz felköszöntőjét így fejezte be: »Emelem poharam Öfelségére a Szerbek, Horvátok, Szlovének fenkelt lelki királyára, aki népét heroikus harcokban vezette keresztül a végső győzelemhez, valamint a szerb, horvát, szlovén nép haladására és fejlődésére.«

A görög követség kommunikéje

A szerződés aláírása után a görög követség h-

vatalos kommunikét adott ki, amely többek közt a következőket tartalmazza:

A március 17-ikén Genfben aláírt jegyzőkönyvek az 1923-iki jegyzőkönyvek kiegészítését képezik, amelyek a szaloniki kikötőn keresztül lebonyolítandó jugoszláv kereskedelemre vonatkoznak. A barátsági szerződés, valamint a döntőbírói arbitrázs, amelyet ma Beogradban aláírtunk, határozott lépést jelent Jugoszlávia és Görögország viszonyának konszolidálása felé. A Genfben kötött nemzetközi szerződés az SHS királyságnak minden gazdasági könnyítést megad a Szaloniki kereszttől irányuló kereskedelemhez. A beogradi szerződés koronája ezeknek a törekvéseknek és garanciája a Balkán békéjének. Mindkét állammak az a törekvése, hogy elkerülje a háborút és ennek az óhaját mindkét oldalról kifejezést is adtak. Mindkét állam a békének lesz védelmezője és őrzője.

Karapanosz külügyminiszter délután fogadta az újságírókat és hosszabb nyilatkozatot tett előttük az aláírt szerződésekről és nyilatkozatában főleg azt emelte ki, hogy

a szerződés a Balkán békéjének egyik alapköve.

Este a beogradi Nemzeti Színházban díszelőadás volt Karapanosz tiszteletére. Színrekerült Stravinsky orosz zeneszerző ballettja. »A háromszögletű kalap.«

Karapanosz görög külügyminiszter szerdán este tizenegy órakor elutazott Beogradból.

Budapesten őrizetbe vették Rein Géza adai bankigazgatót

Ada község telekkönyvi zálogjogi előjegyzést kért a bank igazgatósági tagjainak vagyonára

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség kedden éjjel őrizetbe vette Rein Gézát, az adai Eskomptna Banka igazgatóját. A detektívek a pályaudvaron találták meg Rein Gézát igazgatót, akire a szubotocai rendőrség által küldött személyleírás alapján ismertek rá. Rein a detektíveknek azt mondta, hogy nem volt szándékában megszökní és haza akart utazni, hogy ügyeit rendezze. A detektívek előállították a főkapitányságra, ahol szerdán kihallgatták és személyazonosságának megállapítása után csütörtökön átkísérik az ügyészségre.

A nemzetközi szabályok értelmében Rein mindaddig a budapesti ügyészség fogházában marad letartóztatásban, amíg a jugoszláv hatóságok által megindított kiadatási eljárás befejezését nem nyer. Amikor a budapesti törvényszék a jugoszláv hatóságok megkeresése alapján elrendeli Rein kiadatását, nyomban át fogják Rein adai határon a jugoszláv hatóságoknak.

Mint Adáról jelentik, Ada község szerdán a szentái telekkönyvi hatóságnál az Eskomptna Bank igazgatósági tagjainak ingatlanra zálogjogi előjegyzést kért. Ada község a bankba 260.760 dinár betétet helyezett el, amelyért nyolc igazgatósági tag 1923. év június hóban kélt garancialevél szerint anyagilag felelősséget vállalt. Az akkori igazgatósági tagok közül azonban Golein Dávid és Dósa Mátyás már nem tagjai az igazgatóságnak és így vitás, hogy a két régebbi igazgatósági tag felelősségre vonható-e a hiányokért és Ada község követelheti-e tőlük is pénzt.

A szovjetkormány újból előterjeszti Genfben általános leszerelési javaslatát

Litvinov vezetésével nagy orosz delegáció vesz részt a leszerelési konferenciát előkészítő genfi tanácskozásokon

Geniből jelentik: Moszkvából hivatalos értesítés érkezett Genfben a Népszövetség főtitkári hivatalához, hogy

a szovjetkormány a leszerelési konferenciát előkészítő tanácskozásra Genfben április 15-ikére Litvinov helyettes külügyi népbiztos vezetésével igen nagyszámú delegációt fog kiküldeni.

A megbízottak között lesz Litvinov felesége is, valamint Lunacsarszki közoktatásügyi népbiztos, továbbá sok szakértő és segédzemélyzet.

A nagyszámú delegáció felvonulásából Genfben arra következtetnek, hogy

a szovjetkormány ismét elő akarja terjeszteni az általános leszerelésre vonatkozó javaslatát és ezzel magyarázható a delegációnak összehívása.

Az elégett német oceánjáró hajónak csak kis részét tudták megmenteni

Az „Európa“ pusztulásával két és fél millió font kárunk van az angol biztosítóknak

Londomból jelentik: Az »Európa« nevű német oceánjáró tűzkatasztrófiája igen erősen érintette az angol biztosítási piacot, mivel a biztosítás összege nagyrészen közvetlenül, másrészt viszontbiztosítás alakjában angol cégeknek volt elhelyezve. Alálítólag a »Titanic« elsüllyedése óta nem érte ilyen nagy veszteség az angol biztosítási üzletágat.

A teljes kárösszeget, körülbelül két és fél millió tontra becsülik. Növeli a kárt az a körülmény, hogy a biztosító az építőcég volt, amelynek az állandó gyakorlat szerint a legalacsonyabb díjtételeket számították. Eszerint 100 font biztosítási összeg után 12 shilling 6 pennyt kellett fizetni biztosítási díjként. Angol fizetési körök meglepetésüknek adtak kifejezést a tűzrendkívül gyors terjedése miatt. Az eset következmé-

nye eddig az, hogy a biztosítási díjtételek rendkívül magasra szöktek fel.

Hamburgi jelentés szerint a hamburgi tűzoltók egész éjszaka folytatták a kimentés munkáját a Norddeutscher Lloyd 46.000 tonnás »Európa« gőzösén pusztító tűz ellen. A tűzoltók megfeszített munkáját a késő éjszakai órákban részleges siker koronázta, amennyiben

sikerült a hajó egy részét megmenteni.

A Norddeutscher Lloyd és a Bloem-Voss hajógyár közlése szerint az »Európa« hátsó része, a gép- és kazánterem sértetlen maradt. A hajógyár mérnökeinek megállapítása szerint a hajó hátsó része teljesen épen maradt, a középső rész és a hajó cölöpe azonban elpusztult.

Foch-emlékestaszubotocai Francia Klubban

A klub részvétélvívratot intézett a beogradi francia követséghez

A szubotocai Francia Klub vezetősége kedden este a klubhelyiségben Foch-emlékest rendezett. Foch marsall elhunyt alkalmából. Az emlékesten nagyszámú előkelő közönség vett részt. A hatóságok is képviseltették magukat az előadáson és a polgári hatóság részéről megjelent Osztojics Szelimir polgármester, míg a katonai hatóságok részéről Dimitrijevic Milivoj tábornok, a szubotocai helyőrség és a tiszai divízió parancsnoka jelent meg.

Az emlékestét Gyorgyevics Jován törvényszéki bíró, a klub elnöke nyitotta meg francia nyelvű beszédével, majd Dufot francia irodalom tanár parentálta el a francia nemzet nagy halottját. Dufot tanár ismertette Foch marsall pályafutását, katonai érdemeit, amelyeket a világháború alatt szerzett, majd részletesen ismertette az elhunyt marsall harati kapcsolatát a háború előtti Szerbiával és a marsall munkásságát Szerbia felszabadító küzdelmeiben.

Dufot tanár előadása után Gyorgyevics Jován elnök indítványára a Francia Klub részvétélvívratot küldött Dard beogradi francia követ, meghatalmazott miniszternek és kérte, hogy tolmácsolja Foch marsall családjának a szubotocai franciabarátok részvétét.

TŐZSDE

Zürich, márc. 27. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.3125, London 25.23, Newyork 519.80, Brüsszel 72.18, Milánó 27.2175, Amszterdam 208.25, Berlin 123.31, Bécs 73.05, Szófia 3.7525, Prága 15.395, Varsó 58.30, Budapest 90.60, Bukarest 3.09.

Noviszadi terménytőzsde, márc. 27. Buza bácskai és felsőbácskai 79—80 kg. 245—247.50, bánati paritás Vrsac 79—80 kg. 235—237.50, felsőbánati 79—80 kg. 237.50—240, Begej hajó R. K. 79—80 kg. 240—242.50, szerémi 79—80 kg. 247.50—250. Árpa bácskai 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kg. 270—280. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 250—252.50, Tengeri bácskai és szerémi 270—272.50, bácskai és szerémi IV. V. 280—285, bácskai és szerémi V. VI. 285—287.50, bánati 267.50—270. Lisztek: Ög és Ög bácskai 340—350, kettes bácskai 320—330, ötös bácskai 300—310, hatos bácskai 285—292.50, hetes bácskai 275—282.50, nyolcas bácskai 207.50—212.50, korpa bácskai és szerémi jutásúakban 182.50—187.50, bánati jutásúakban 182.50—185. Irányzat: lanya, Fergalom: 21 vagon buza, 1 vagon zab, 6 vagon tengeri, 10 vagon liszt.

Budapesti gabonátőzsde, márc. 27. Határidőüzlet: Buza októberre 25.57—25.76, zárlat 25.71—25.72, májusra 25—25.15, zárlat 25.09—25.10, Rozs októberre 23.45—23.60, zárlat 23.60—23.61, májusra 23.45—23.56, zárlat 23.58—23.59. Tengeri májusra 28.20—28.40, zárlat 28.32—28.33, júliusra 28.16—28.29, zárlat 28.27—28.28, Készárupiac: buza 24.80—26.05, takarmányárpa 26—26.50, köles 29—29.50, tengeri 28.15—29.50, korpa 19—19.25, rozs 22.95—23.10, sórárpa 27—28.75, zab 25.30—26.25.

Chicagói terménytőzsde, márc. 27. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza március (116 egynyolcad) 116 egyneved, május (120 egynyolcad) 119 hetnyolcad, július (123 egynyolcad) 122 háromnegyed. Tengeri március (89 háromnegyed) 89 ötnyolcad, május (92 egyneved) 92 egyneved, július (95 egyneved) 95 háromnyolcad, Zab március (45) 45 és fél, május (45 és fél), július (44 háromnegyed). Rozs március 103 egynyolcad, május (103 egyneved), július (103 háromnegyed).

Winnipeg terménytőzsde, márc. 27. Középfolyamok: Buza május (123 háromnegyed) 123 háromnegyed, július (125 háromnegyed), 125 ötnyolcad, október (124 háromnegyed) 124 háromnegyed.

Liverpooli terménytőzsde, márc. 27. (Zárlat.) Buza március (8 sh. 10 és fél d.) 8 sh. 9 és fél d, május (9 sh. 0 háromnegyed d.) 8 sh. 11 ötnyolcad d, július (9 sh. 3 és fél d.) 9 sh. 2 és fél d, október (9 sh. 5 háromnegyed d.) 9 sh. 5 egynyolcad d.

**A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ - RA**
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részesül a
könyvkedvezményekben

A kínai felkelők első győzelme a nankingi kormány fölött

Négy tartományra terjedt át a lázadás

Londonból jelentik: Kínából érkező jelentések szerint

a nankingi nemzeti kormány ellen kitört lázadás most már négy tartományra terjedt át. A lázadást orosz agitátorok idézték elő és az gyorsan terjedt. Csifu városánál már megtörtént az első összejövetel a nankingi kormány csapatai és a Csang-Csu-

Csang vezetése alatt álló lázadók között. Ebben a harcban

a lázadók nagy győzelmet aráltak és a nankingi nemzeti kormány csapatait kiűrték a várost, amelyet a felkelők vettek birtokukba. A kormánycsapatok rendetlenül vonulnak vissza.

Lloyd George nagy beszéde a leszerelés szükségességéről

Tízezer főnyi tömeg nagy lelkesedéssel ünnepelte a liberális párt vezérét

Londonból jelentik: A liberális párt kedden nagygyűlést tartott az Albert Hallban, amelyen Lloyd George is résztvett. A gyűlés több ezer résztvevője háttartalan lelkesedéssel fogadta a pártvezért, akit oly lelkes ünnepélyben részesítettek, mint talán még soha. Amikor Lloyd George a terembe lépett, az ezrekre menő tömeg felállott helyéről s teljes negyedóra hosszat élte vezérét. Lloyd George nagy beszédet mondott, amelyben visszautasította azokat a vádakokat, hogy a munkanélküliség leküzdésére irányuló politikája légtérben mozog. Ünnepélyes ígéretet tett, hogy programját minden körülmények között meg fogja valósítani, bárhol alakuljon is a helyzet.

»Száztizenthat millió font embermészárlási célokra«

Lloyd George kedd este a Guild-Hallban beszédet mondott, amelyet rádióin is továbbítottak. Beszéde folyamán Lloyd George kitért a leszerelés kérdésére is és a következőket mondotta:

Ebben az évben száztizenthat millió font sterlinget adunk ki embermészárlási célokra. Egy évvel a háboru előtt hetvenötmilliót fordítottunk erre a célra, pedig már akkor úgy találtuk, hogy ez lényegesen nagy összeg. Akkor azonban hatalmas nagy flotta fenyegetett bennünket, amely mindössze harminchatórányi távolságra horgonyzott partjainktól. Ez a veszély most elmúlt. De mit csinálunk tulajdonképpen? Mennél kisebb a veszély, annál több biztosítékot akarunk a veszély ellen? Mi végre vannak hát a bé-

keszabályozások és a békeszerződések, ha végeredményben mind nagyobb méretű fegyverkezésre vezetnek? Sir Austen Chamberlain büszke arra, hogy egész sereg ilyen szerződést kötött: Locarnót, a locarnói szellemmel, amely ebben a pillanatban nem látszik túlságosan biztosítottnak — a Kellogg-féle békeszerződést, egy csomó békekonzferenciát és békeegyezményt.

Az őszinteség és bizalom egyetlen biztosítéka azonban a fegyverkezés csökkentése.

Béke és hatalmas fegyverkezés együtt szélhámos, amely hamarosan robbanással fog végződni. A háboruban mi többet mertünk, mint amennyit valaha ország merészelt. Nekünk a béke érdekében is mernünk kell.

A három nagy párt vezére a kisebbségek védelmére

Lord Cecil az angol népszövetségi unió nevében emlékiratot intézett a három politikai párt vezéréhez, amelyben sürgeti a Kellogg-paktum folyományaként nemzeti döntőbírótság záradék aláírását, általános döntőbírótsági szerződések kötését és mindennemű katonai szerződés kötésének elkerülését, végül a Rajnavidék kiűrtését és

a kisebbségek védelmének alkalmazott módszerek revízióját.

Sürgeti továbbá többek között a Népszövetség főtitkárságának mindennemű nemzeti befolyásától való függetlenítését.

mióta Kunerollal főzöl, megszűnt teljesen a gyomorfájasom. Kunerol könnyen emészthető, egészséges, tiszta zsír. A Kunerol gyártása a legnagyobb nyilvánosság állandó ellenőrzése mellett folyik, mert a Kunerolműveket évente nyolc-tízezer ember látogatja.

KUNEROL

100% TISZTA KÓKUSZSZIR

Az elsüllyesztett hajó kapitánya így fejezte be elbeszélését:

— Ez volt a leggyávabb és leggyávabb bűn, amit a háboru óta elkövettek.

Az angol konzul rosszalásának adott kifejezést a kapitány magatartása miatt és kijelentette, hogy helytelenül cselekedett, amikor nem állt meg és nem engedte átkutatni hajóját.

A washingtoni kanadai nagykövet kedden hosszasan tárgyalt az angol követtel, majd a francia nagykövettel is érintkezésbe lépett, aki a megölt francia állampolgár személyével kapcsolatban ugyancsak érdekelve van az ügyben.

Mint Párisból jelentik, a *Matin* londoni távirata szerint angol diplomáciai és hivatalos körökben az ügyet igen súlyosnak tekintik.

Bonyolódik a diplomáciai konfliktus az elsüllyesztett angol hajó miatt

Az amerikai prohibíciós hatóságok által elsüllyesztett hajó kapitánya elmondja üldözésének izgalmas részleteit — A tüzharcban egy francia matróz életét vesztette — A letartóztatott legénységet és a kapitányt az angol és kanadai követ tiltakozására szabadlábra helyezték

„Ez volt a leggyávabb bűn, amit a háboru óta elkövettek“

Newyorkból jelentik: Az amerikai prohibíciós hatóságok által elsüllyesztett *I'm Alone* kanadai gőzös volt és kapitánya *Randall*, ugyszintén matrózai is, akiket a gőzös elsüllyesztése után az ágyúzó amerikai vámőrök kifogtak a tengerből, fedélzetükre vettek és bilincsbeverve vittek New Orleansba, kivétel nélkül kanadai állampolgárok. Így tehát Kanada illetékes arra, hogy kártérítést és elégtételt követeljen a történetekért az amerikai kormánytól.

A washingtoni angol nagykövet tiltakozásához csatlakozott a kanadai nagykövet tiltakozása is, mire kedden kaulci nélkül szabadlábrehelyezték New Orleansban egy a hajó kapitányát, mint legénységet.

Randall kapitány első utja a kerületi bírósághoz vezetett, ahol bejelentette, hogy kártérítést pert indít az amerikai kincstár és külön a két vámőrhajó kapitánya ellen, akik az *I'm Alone*-t gránátokkal elsüllyesztették.

A New-orleansi angol konzul kedden fogadta *Randall* kapitányt, aki elmondta, hogy hajója Kanadától Mexikó felé haladt 2800 láda alkohollal. A hajó már elhagyta az amerikai zónát és a kikötött tizenkét mérföldes határon kívül járt, amikor a gép defektust kapott, úgy hogy a tartalékot kellett igénybevenni. A hajó horgonyt vetett, mire egy amerikai hajó, amelyen a prohibíciós partőrök tartózkodtak, zászlójelzésekkel megkérdezte, hogy miért vetett horgonyt. A kapitány zászlójelzésekkel értésre adta az amerikai prohibíciós hajónak, hogy a motort kijavítják és különben is

a hajó kívül van már az amerikai zónán.

Randall kapitány egyben felajánlotta, hogy az amerikai hajóról jöjjön át egy amerikai tiszt és győződjék meg arról, hogy valóban a motor javítása miatt vetettek horgonyt.

Az amerikai hajó azt válaszolta, hogy a katonai gőzöst lefoglalják és a kapitány köteles hajójával a parti őreket a legközelebbi kikötőbe követni. *Randall* kapitány vonakodott eleget tenni ennek a felhívásnak és Mexikó felé folytatta útját, mire

az amerikai hajó üldözőbe vette és igen nagy távolságra csaknem egész napon át üldözte.

A gőzös New Orelansól 225 mérföldnyire lehetett, amikor egy másik amerikai vámőrhajó került az *I'm Alone* elé és ez a hajó is megadásra szólította fel *Randall*-t, aki zászlójelekkel a következőket válaszolta:

— Nincs joguk hajóm felett itélkezni. Tűzelhetnek, de a gőzöst nem adom át.

Ez után a válasz után

az amerikai ágyúzásad összesen száztizet lövést adott le és gépfegyverrel is tüzelte a kanadai hajóra. A tüzelést még akkor sem szüntették meg, amikor a hajó már elsüllyedt és a legénység mentőcsónakokba szállt.

A mentőcsónakokat valósággal szitává lötték, majd körükerítették a menekülő legénységet és elfogtak mindenkit. A legénységet megkötözve az amerikai gőzös fenekére vitték.

Egy néger matrózt, aki francia állampolgár volt, tüzharcból megmentették.

Bizottság alakult Szomborban az árdrágítás letörésére

Napi öt dinár az idegenadó Szomborban

Szomborból jelentik: Szombor város képviselőtestülete szerdán délután *Matkovics* Dobrica főispán elnöke alatt közgyűlést tartott, amelynek napirendjén több fontos tárgy szerepelt. Az ülés megnyitása után azok a képviselőtestületi tagok, akikről még nem vették ki az esküt, letették a főispán kezébe, majd a főispán kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Foch* és *Sarrail* tábornokok haláláról. Ismertette a két elhunyt hadvezér érdemeit és felszólította a közgyűlés tagjait, hogy felállással fejezzék ki részvétüket. Ennek megtörténte után áttértek a napirendre.

Elsősorban felolvasták a városi fogyasztási hivatal 1928. évi jelentését, majd a tanács javaslatára *Karakasevics* Szimó számvevőt főszámvevőhelyettesnek választották meg. Nagyobb vita fejlődött ki *dr. Nikolics* György bizottsági tag takarékosági javaslata felett. *Nikolics* javasolta, hogy redukálják a város kiadásait és reaktiválják azokat a munkabíró tisztviselőket, akiket politikai okokból nyugdíjaztak. Kijelentette, hogy ezzel mintegy négymillió dinárt takarítana meg a város. Azután javasolta, hogy egyszerűsítsék az adminisztrációt, mert akkor kevesebb tisztviselőre lenne szükség. Hosszabb vita után *Matkovics* főispán kijelentette, hogy ő maga fogja tanulmányozni a kérdést, amely felett most úgy sem határozhatnának érdemlegesen, mert nem szerepel a napirenden. Ugyancsak nagyobb vita indult meg a tanács másik javaslata felett is, amely szerint a *Szemző*-féle alapítványt adják át a tartománynak és ebben az épületben helyezték el a tanítóképzőt, ami által felszabadulna a zárda épülete és visszaadhatnák eredeti rendeltetésének. A javaslatot azzal vették le a napirendről, hogy előbb illetékes helyen érdeklődnek nincs-e akadály a tanítóképződe áthelyezésének.

Elhatározta a közgyűlés azt is, hogy az árdrágítás letörésére bizottságot küld ki. Végül megállapodtak abban, hogy az idegen adó továbbra is öt dinár lesz naponként és ezt az adót belföldiek is fizetik, ha szállodában szállnak meg.

Több kisebb ügy elintézése után a közgyűlés fél hétkor ért véget.

Tíz évi fegyházra ítélték a csantavíri apósgyilkost

A felebbviteli bíróság helybenhagyta az ítéletet

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon szerdán tárgyalta dr. Gyurgyev Boskó-tanácsa Utasi Péter csantavíri gazdálkodó gyilkossági bűnperét, Utasi apósa meggyilkolásáért a szuboticiai törvényszék tíz évi fegyházra ítélté.

A bűnügy előzménye egy családi dráma, amely Utasi Péter és felesége, született Szokoly Rozália, valamint Utasi nagynyája Fedor Viktória között folyt le. Az Utasi házaspár az asszony nagynyájánál lakott, aki lakást és élelmet adott nekik, hogy elvégezzék a gazdálkodással járó munkát. Az öregasszony azonban úgy találta, hogy Utasi hanyagul végzi a munkát és ezért állandó volt a veszekedés közöttük. Később nem akarta őket megtűrni házában. Utasi azonban nem akarta a házat elhagyni és így kilakoltatását kellett kérni, amit a bíróság el is rendelt. Mult évi szeptember huszonharmadikán, Utasi megjelent Fedor Viktória házában és feleségét áttemelve a kerítésen, bementek az istállóba. Ott tartózkodtak este hét óráig, amikor Fedor Viktória vejevel Szokoly Ferencel, továbbá Utasi apjával és kis unokájával Szokoly Getruddal megjelentek. Utasi Péter baltát ragadott és apósára támadt, akinek a fülét vágta le, majd egy másik balta-csapással kettéhasította a szerencsétlen ember fejét Utasi Ferenc a véres tett után önként jelentkezett a csendőrségen.

Szuronyos börtönőr kísérte a felebbviteli tárgyalásra a vádlottat, aki vallomásaiban kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert az apósa támadta őt meg késsel. A vádlott hosszasan ismertette a családi életét. A kritikus napon élesen szomján voltak, nem volt mit enniük, főztek és be akartak jutni a lakásba, ahonnan apósa késsel akarta kikergetni. Utasi Péterné nem tudott arról, hogy kilakoltatták őket, csak a kritikus napon értesült erről a férjétől. Apja, amikor meglátta őket kérdőre vonta, hogy mit keresnek ott, majd kést emelt rájuk. Erre segítségért kiáltott és a férje odarohant, de az apja őt is megtámadta.

Fedor Viktória hatvanéves asszony határozottan állította, hogy vejejénél nem volt kés és az udvarban nem volt sötét, mert az uccai villanylámpa bevilágított.

A perbeszédnek elhangzása után a felebbviteli bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, amely ellen az elítélt és védője semmiféle panaszt jelentettek be.

Nyitva állt a szajlovói halálsorompó

Kihallgatták a koronatanukat a szajlovói halálsorompó katasztrófa bűnügyének szerdai tárgyalásán

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék Levakovic-tanácsa szerdán kezdte tárgyalni a szajlovói borzalmas autókatasztrófa bűnperét. A per, amelyet most tárgyalnak harmadszor, még nem fejeződött be mert a védelem kérésére újabb tanúk megidézését határozta el a bíróság.

A per vádlottja Dobosics Iván szajlovói váltóőr, akit gondatlanságból elkövetett emberlétellel vádol az ügyészség, mert a gondjaira bízott sorompót 1928 szeptember 23-ikán este nem bocsátotta le és így az ott áthaladó szuboticiai személyvonat elütött egy autót, amelyben Takács Sándor, Balog Pál, Vicko Viktória, Alexa Mária és Abt Vilmos noviszadi lakosok ültek. A katasztrófa halálos áldozatai lettek Takács, Balog és Vicko Viktória, míg Abt és Alexa Mária hónapokig feküdt a kórházban élet-halál közt lebegve. Ebben az ügyben első ízben ez év január 13-ikára, majd február 24-ikére tűzték ki tárgyalást, amelyet azonban mindkét esetben elhalasztottak, mint ahogy a per koronatanuja, Alexa Mária nem jelenhetett meg sérülései miatt.

A szerdai tárgyaláson a közbírád dr. Antonovics Dusan államügyész képviselte, a védelmet dr. Maties Milán noviszadi ügyvéd látta el. A tárgyalás megnyitása után először Alexa Mária-t kihallgatták ki, aki a következőképpen adta elő az eseményeket:

— A mult év szeptember 23-ikán este Vicko Viktória nevű barátom társaságában a Krakszner-féle vendéglőbe mentünk, ahol megismerkedtünk Abttal, Baloggal és Takáccsal. Éjjel után Takács indítványára elhatároztuk, hogy autón Vrbászka megyénk. A kocsi Abt Vilmos vezette.

Az elnök: Mindannyian részegek voltak?

A tanu: Nem, csak Takács. Éjjel után egy órakerentünk keresztül a szajlovói sorompón és mikor már elhaladtunk, akkor vettük észre, hogy eltévedtünk. Két kilométert mentünk, amikor visszafordultunk és mikor újból el akartunk haladni a sorompón, bekövetkezett a katasztrófa. A sorompó nem volt leeresztve és amikor már a síneken volt az autó, ránk robbant a vonat. Többre nem emlékszem.

— Milyen sebességgel haladtak?

— Nem mentünk gyorsan.

— Hogy vezette Abt az autót?

— Jól. Egyenesen mentünk az uton.

— Mikor a sínekre értek, nem történt semmi baja az autónak és nem valami defektus miatt álltak meg ott?

— Nem. Az autó jó volt.

Az elnök ismételtén figyelmeztette a tanut, hogy jól gondolja meg, mit mond és igyekezzen pontosan visszaemlékezni, hogy a sorompó nyitva volt-e vagy sem. A tanu újból kijelentette, hogy a sorompó nyitva volt. Az ügyész kérte a tanu megesketését, de a védő ellenezte, mire a bíróság úgy határozott, hogy az es-

ketést későbbre halasztja.

Ezután Abt Vilmost kihallgatták ki, aki Alexa Mária-val teljesen megegyező vallomást tett. Kijelentette, hogy nem volt ittas. Mindössze két fröccsöt ivott meg.

— Hallotta a mozdony zaját?

— Nem hallottam. A motor erősen berregett.

A védő a tanu kihallgatása után indítványozta, hogy újabb tanukat hallgassanak ki, akikkel bizonyítani fogja, hogy a sorompó le volt bocsátva. A bíróság helyt adott a védő előterjesztésének és újabb tanúk megidézésé végett a tárgyalást elhalasztotta.

Holtpontra jutott a nyomozás a zagrebi gyilkosság ügyében

Rapaics Bogoljubbal a helyszínen lejátszották a gyilkosságot — Szerdán Zagrebba érkezett Todorovics Ráda, az államvédelmi osztály főnöke

Zagreből jelentik: A zagrebi rendőrség éjjel-nappal munkában van, hogy kinyomozza Schlegel Tóni gyilkosait, azonban a nyomozás eddig még semmi eredményt sem produkált. A gyilkosok nyomtalanul eltűntek. A gyilkosság óta többszáz embert vittek fel a rendőrségre, akik közül nagyon sokat őrizetbe is vettek, de később ezek legnagyobb részét szabadon engedték, miután a nyomozás semmiféle bizonyítékot nem produkált ellenük.

Kedden este tíz óra tájban detektívek kivitték a gyilkosság helyszínére, a Prilaz 84. számú ház elé Rapaics Bogoljubot, valamint a soffőröket és

lejátszották velük a gyilkos merényletet.

A gyilkos szerepét Rapaicsra osztották ki, aki pontosan hajította végre a detektívek utasításait.

Az izgalmas jelenetnek természetesen többszáz főnyi

közönsége volt és a kíváncsiakat a detektívek csak nagy nehezen tudták távol tartani. Azt nem lehet tudni, hogy a helyszíni szemle milyen eredménnyel végződött. A beavatottak szerint

a nyomozás holtpontra jutott

és a rendőrség a Beogradban letartóztatott Mezel Antun kihallgatása után sem jutott előbbre. Mezel Antun egy detektív kíséretében szerdán reggel érkezett meg Zagrebba, ahol nyomban megkezdte a kihallgatását. A nyomozás újabb fázisairól a rendőrség még nem adott ki hivatalos jelentést.

Szerdán délután Zagrebba érkezett Todorovics Ráda, az államvédelmi osztály főnöke, aki át-

vizsgálja a nyomozás eddigi anyagát.

Todorovics Ráda megérkezése után nyomban a rendőrfőkapitányságra ment, ahol jelentést tétetett magának.

Németország főleg jugoszláv mezőgazdasági munkásokat keres

A német kormány delegátusának nyilatkozata a jugoszláv munkások toborzásáról és a jugoszláv-német mezőgazdasági munkásegyletről

Noviszadról jelentik: Németország és Jugoszlávia között, mint már jeleztük, konvenció jött létre a jugoszláv munkásoknak Németországban a mezőgazdasági munka idejére való alkalmaztatása ügyében. A német kormány Weise Vilmos felügyelőt küldötte Jugoszláviába, mint felhatalma képviselőt azzal a megbízással, hogy Jugoszláviában munkásokat toborozzon Németország számára. Párhuzamosan a Németországba való toborzással, munkásokat keres Franciaország is és francia részről a zagrebi francia klub kapott megbízást a munkások összegyűjtésére.

Weise, aki eddig Szlovéniában toborozta a munkásokat, most a Vajdaságban tartózkodik és Szavkov Lázár mérnök-ipari felügyelővel bentazza az egyes vajdasági községeket, ahol a jelentkezőket lajstromozza, velük szerződést köt és a jelentkezőket csoportokba osztva Németországba utak indítja.

Felkerestük Weise Vilmos német delegátust, aki jugoszláviai toborzásáról a következő nyilatkozatot tette:

— Szlovéniában igen sok munkást sikerült Németország számára toborozni és azokat már nagyrészt utak is indítottuk. Meg kell jegyezni, hogy Németországban nagy a hiány mezőgazdasági munkásokban és ilyeneket más mezőgazdasági országokból toborozunk. Hasonló toborzás folyt Lengyelországban is, ahonnan sok mezőgazdasági munkást vittünk Németországba, de a német földművelők és gazdák minden más munkásnál szívesebben látják a jugoszláv mezőgazdasági munkásokat, akik amellet, hogy szorgalmas, derék munkások, aránylag igen szerény igényűek. A jugoszláv mezőgazdasági munkás nemcsak kitűnő munkaerő, de kiváló szakértelemmel is bír és így Németországban minden más munkásnál szívesebben alkalmazzuk. A jugoszláv munkások közül a vajdaságiak a legjobbak, ami természetes is, hisz itt vannak a legtökéletesebben megművelt gazdaságok és így a munkásoknak itt van a legtöbb alkalmuk a mezőgazdasági munka tökéletes elsajátítására. Jelenleg a noviszadi járás községeit keressük fel és meglepő béműnk, hogy a noviszadi járásban a nagy munkanélküliség ellenére kevés jelentkező van. Topolán, Szekicesen, Sztróbrában összesen 50-55 munkást sikerült toborozni, noha a jelentkezők száma eredetileg sokkal nagyobb volt. A németajku vajdasági munkásokat Németországban olyan önálló gazdákál helyezik el, akik csak kisebbszámu munkaerőre reflektálnak, míg nagyobb német gazdaságokban vegyesen kapnak elhelyezést a szerb, magyar és német munkások és ezeknek kereseti lehetősége kielégítő. Az elmúlt évben a Németországba kivitt munkások a munkaidő folyamán 500-600 márkát takarítottak meg, amellet ellátásuk

jó volt és semmiben sem szenvedtek hiányt. A munkaidő Németországban nyolc óras.

— Ami a német-jugoszláv mezőgazdasági munkáskonvenciót illeti, azt a két kormány már aláírta és főponti a következők: A jugoszláv földmunkások németországi alkalmazása idején, a jugoszláv munkások toborzását és szerződését, a német munkáskamara végzi, a jugoszláv munkástörszék közreműködésével és a szerződöttes munkaszerződés alapján történik. A német kormány a munkaszerződés szövegén netán jett változtatásról köteles a jugoszláv kormányt idejekorán értesíteni. A toborzás csak csoportokként történhetik és az egyes csoportokat, amelyek 14-14 munkásból állanak, egy-egy előmunkás kíséri, míg a huszonnégy személynél nagyobb csoportokat csoportvezető kíséri németországi munkahelyére. Huszonöt évnél fiatalabb munkásnöket nem lehet egyenként valamelyik gazdaságban vagy munkaadónál elhelyezni. A munkaszerződéseket a jugoszláv munkástörszéknek is alá kell írni. Azok a munkások, akik a szerződést megszegik, németországi alkalmazásra a jövőben nem jöhetnek figyelembe. A munkaszerződést minden munkásnak, akit Németországba kivisnek sajátkezűleg kell aláírni. A munkástörszék köteles arról gondoskodni, hogy a szerződöttes munkások idejében elutazzanak. Az egyes csoportokat a német határon, a német munkáskamara veszi át és a határ átépése alkalmával, valamennyi munkást orvosilag megvizsgálják és beoltanak, míg a beteg munkásokat visszaküldik Jugoszláviába. Más munkaadónál, mint amelyikhez a munkás szerződöttes van, csak kivételes esetekben szabad munkát vállalni. A szerződöttes munkások legfeljebb ezévi december harmincadikáig érvényes külföldi utlevéllel kapnak. A szerződöttes munkások, mindazokat az előnyöket élvezik Németországban, amelyet a munkásvédelmi törvények a német munkásoknak biztosítanak. A német kormány köteles gondoskodni arról, hogy a Németországba kiszállított munkásokat egészséges lakásban helyezték el. A két állam között létrejött egyezmény ezévi végéig marad érvényben és automatikusan meghosszabbítható, ha azt a felek kölcsönösen október harmincegyedikéig fel nem mondják.

BÁCSMEGYEI
A NAPLÓ-ra
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

A Graf Zeppelin az Adriai tenger felett repül

A léghajó a Márványtenger felett dühöngő vihar miatt megváltoztatta utirányát és elkerülte Konstantinápolyt

A Zeppelin átrepült Dubrovnik felett

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin, kedden Jeruzsálem felett járt, az éjszaka a tenger felől Görögország felé tartott.

Szerda reggel hat órakor jelent meg a Graf Zeppelin Athén felett, néhány kört írt le, majd elrepült Konstantinápoly felé. Reggel kilenc órakor azonban ismét visszatért Athén fölé és a léghajó irányt változtatva, az adriai tengerre repült ki.

A Graf Zeppelin Konstantinápolyt elkerülte, mert a Márvány-tengeren heves vihar dühöng.

Szerda déli tizenkét órakor a Graf Zeppelin átrepült Korfu felett és

Fiume felé vett irányt.

A további utirány egyelőre bizonytalan, annyi azonban biztos, hogy a léghajó Budapest és Bécs felett el fog repülni. A Graf Zeppelin valószínűleg csütörtökön korán reggel érkezik Budapest fölé.

A Jeruzsálem—athéni utat, amely ezeröttszáz kilométer, tíz óra alatt tette meg a Graf Zeppelin.

tehát az átlagos óránkénti sebessége ezen az útvonalon a normálisnál jóval nagyobb volt.

Korfu szigetének elhagyása után a görög, majd az albán partvidék mentén az Otrantoi-szoros felett haladt tovább a Zeppelin az Adriai-tenger belseje felé. A léghajó utiránya még bizonytalan és kérdés, hogy Fiuménál vagy Triestnél fogja-e elhagyni a tengert.

Lehetséges, hogy a Graf Zeppelin nem Beograd—Szuboticein és Budapesten keresztül, hanem Ljubljánán át épül Bécsbe.

A Graf Zeppelinről leadott szikratávírat szerint a Graf Zeppelin minden a legnagyobb rendben van.

A Graf Zeppelin szerda délután négy órakor átrepült Dubrovnik felett,

ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta.

Téli időjárás Sziciliában

Délfranciaországban is hideg van és a Pyreneusokban havazik

Rómából jelentik: Siracusa tartományban kedden heves hóvihár dühöngött.

A gyarmati hajózárok gőzösei nem tudták elhagyni a kikötőt s kénytelenek voltak az indulást bizonytalan időre halasztani.

A partvidéken szökőár pusztított, amely a partmenti házakat elárasztotta. A környékbeli

narancs- és citromkertek súlyos károkat szenvedtek. A hóvihart jégverés követte. Egész Délsziciliában ismét beállott a tél.

Párisi jelentés szerint Délfranciaországban a hőmérséklet erősen süllyedt.

A Pyreneusokban erősen havazik, Porta városában a hó negyven centiméter magas.

Kétévi fegyházra ítélték

a szombori törvényszék volt irodaigazgatóját
Harmincötezer dinárt tulajdonított el a bírói letétekből

Dobrenov Sándor, a szombori kerületi törvényszék nyugalmazott irodaigazgatójának bünygyében, amelynek elbírálására a semmitőszék a szuboticei törvényszéket delegálta, szerdán folytatták a főtárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök vezetésével. A büntető tanács tagjai Starcevic Mátó és Hadzsi-Kosztics Koszta törvényszéki bírák voltak. A közzvadász Makszimovics Szvetisláv államügyész, az ügyészség vezetője képviselte, a védelmet pedig dr. Zganec Vinkó szombori ügyvéd látta el.

Az államügyészség súlyos vádakot emelt a volt irodaigazgató ellen és pedig lopás és hivatali sikkasztás büntetéként vádját. A vád szerint Dobrenov Sándor mint irodaigazgató és az elnöki letétek kezelője elsikkasztott ötezer dinárt, amit Szauer Pál külföldi állampolgár egy bűnpörben letétként az esetleg felmerülő költségvetés fedezésére elhelyezett. Ez a pénz a vád szerint az irodaigazgató kezén nyomtalanul eltűnt. A másik vád az, hogy a zagrebi járásbírói Mészáros János esdőtűgyében pénzeslevélben 30.115 dinárt küldött a szombori törvényszékhez, ezt a pénzeslevelet Dobrenov a letétekből eltalajdonította. Végül a harmadik vádpont szerint három tanunak tanuzási költség címén kiutalt 279 dinárból csak egy tanunak adott át 99 dinárt, 180 dinárt pedig megtartott magának.

Ebben a bünygyben március 6-ikán tartották meg az első tárgyalást, amelyet a bíróság azzal szakított félbe, hogy újabb tanukat fog beidézni.

A szerdai folytatásos főtárgyaláson ezek az új tanúk meg is jelentek. Valamennyien Szomborból jöttek a tárgyalásra. Pavlovics elnök megnyitva a főtárgyalást, a tanúk kihallgatása előtt a vádlotthoz intézett még kérdéseket.

Az elnök a 30.115 dináros zagrebi pénzeslevélnek a letéti naplóba való vezetése iránt intéz kérdést a vádlotthoz. Ennek a tételnek a bevezetése ugyanis a napló tanúsága szerint szabálytalanul és rendellenesen történt. A könyvben és pedig a legutolsó sorban egy rovathoz két folyó szám áll, az egyik a 111-es, amely át van huzva és nyomban utána következik a 114-es számú letét, ami a harmincezer dináros pénzeslevélre vonatkozik. A vádlott az elnök kérdéseire lényegében ugyanazt a választ adta, mint az első tárgyaláson, vagyis, hogy a bírói végzés meghozatala

után kronologikus sorrendben eszközölte a letétnaplóba való bevezetést.

Az elnök: Pontosan mondja meg, mikor vette át a 30.115 dinárt tartalmazó pénzeslevelet.

A vádlott (határozott hangon): 1926. szeptember 15-ikén.

Az elnök: Biztos maga ebben?

A vádlott: Egész határozottan tudom.

Az elnök ekkor a bírói emevényhez szólított egy postai alkalmazottat, aki átadott az elnöknek egy postai pénzeslevél kézbesítési könyvet. Az elnök lapozgatva a könyvben megállapította, hogy Dobrenov Sándor a kérdéses pénzeslevelet szeptember 4-ikén vette át a levélhordótól. Tanusította ezt a tényt Dobrenov sajátkezű aláírása, amely a pénzeslevél átvételét igazolta és a szombori kerületi törvényszék helyegyzője.

Az elnök: Látja itt van a könyv, amely igazolja, hogy maga nem szeptember 15-ikén, hanem 4-ikén vette át a pénzeslevelet, amelyet csak 17-ikén vezetett be a letétnaplóba és azóta eltűnt. Hogy lehetséges ez?

A vádlott: Én tudom, hogy néhány nappal később vezettem be a pénzt. Ez azért volt, mert várnom kellett a bírói döntésre.

Az elnök: De épen az imént határozottan állította, hogy szeptember 15-ikén kapta kézhez a pénzeslevelet.

A vádlott: Lehetséges, nem emlékszem már pontosan, hogy mikor volt.

Ezután a beidézett tanukat hallgatta ki a bíróság és pedig elsőnek Mandics Pétert, a jelenlegi szombori irodaigazgatót. Mandicsot az első tárgyaláson már kihallgatták, de a pénzeszekrény kulcsai körül felmerült körülményekre nézve szükség merült fel, hogy újból kihallgassák. Ez a kihallgatás újabb momentumokat nem eredményezett, de most már kétségtelen megállapítást nyert, hogy Mandics, amikor a pénztárt átvette a vádlottól, csak egy ugynevezett *stechert* kapott tőle, a középső zárnak második példányára tehát jogtalanul és szabályellenesen a vádlott birtokában maradt.

Martinovics Györgye szombori rendőrkapitány tett azután tanuvallomást és az általa vezetett nyo-

mozásról adott részletes felvilágosítást. Pulin Milutin, a szombori törvényszék kezelőtisztjének lényegtelen vallomása után dr. Blazsevác Pavle szombori ügyvéd tanúkihallgatása következett. A tanu elmondotta, hogy ő volt a Mészáros-féle esdőtűmeg gondnoka és az ő megkeresésére vette zár alá a zagrebi járásbírósg a 30.115 dinárt, amelyet megküldött a szombori törvényszékhez. 1928. március elején érdeklődött Dobrenovnál, aki akkor még irodaigazgató volt, hogy a letét Szomborban van és megkapható-e. Az irodaigazgató közölte vele, hogy a pénz nála van és szabályszerű kérelemre kiadható. Hetek multak el, amíg a tanu megszerezhetette az ellenféltől a letét felvételéhez szükséges hozzájárulást és amidőn május 2-ikán végre felvehette volna a pénzt, már nem Dobrenov volt az irodaigazgató, hanem Mandics Péter, akitől kérte a letét kiadását. Ekkor derült ki, hogy a bírói letét nincs a helyén és nyomtalanul eltűnt.

Több tanu nem volt és a bizonyítás ezzel véget is ért. A perbeszédnek után a bíróság tanácskozásra vonult vissza, majd Pavlovics elnök kihirdette a bíróság ítéletét, amely szerint a bíróság bűnösnek mondotta ki Dobrenov Sándort két rendbeli lopás büntetésében és két évi fegyházra, politikai jogainak három évi felfüggesztésére ítélte és kötelezte 35.115 dinár megtérítésére. A büntetésből egy hónapot a vizsgálói fogházal kitöltőnek voltak.

Makszimovics ügyész felebevezett azon a címen, hogy a vádlottat hivatali sikkasztás vádjá alól a bíróság felmentette, míg a vádlott és védője a bűnösség kimondása miatt jelentett be felebbezést.

A bíróság kimondotta, hogy a vádlottat tekintettel a magas büntetésre és a szökés veszélyére, az ítélet jogerőre emelkedéséig vizsgálati fogságba helyezi. A bünygy minden részletére kiterjeszkedő alapos indokolásban Pavlovics István elnök kifejtette, hogy a lefolytatott bizonyítás során minden körülmény azt igazolta, hogy a 30.115 dináros pénzeslevelet, valamint az ötezer dináros Sauer-féle letétet, a pénzeszekrényből más, mint a vádlott, ki nem vehette. Megállapítást nyert, hogy a vádlott jogosulatlanul birtokolta a kulcsok másodpéldányát és az ő birtokában volt az a kulcs is, amely a törvényszéknek ahhoz a helyiségéhez vezetett, amelyben a pénzeszekrény állt. Fondorlatos módon tartotta magánál a kulcsok másodpéldányát és ezért kellett az ítéletben megállapítani, hogy álkulcsal nyitotta ki a vádlott a pénzeszekrényt. A hivatali sikkasztás vádjá alól azért mentette fel a bíróság a vádlottat, mert a pénz elvitelkor Dobrenov már nem teljesített szolgálatot.

A bíróság intézkedésére közben hirtőnör jelent meg a teremben és Dobrenov Sándort a fogházba kísérté.

Agyonlőtte haragosát

Hat évi fegyházra szállították le a gyilkos kikindai földműves büntetését

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon dr. Gyurgyev Boskó felebbviteli bírósági al-elnök büntető tanácsa szerdán tárgyalta Terzin Péra hatvanöt éves kikindai földműves gyilkossági bünygyét, akit a kikindai törvényszék múlt évi december 15-én tízévi fegyházra ítélte.

Terzin a múlt év október 17-ikén Kikindán, a nyílt uccán, vadászfegyverrel agyonlőtte Popeszkov Péra kikindai földművest, akivel peres ügyekből ki-folyólag évek óta haragban volt. A gyilkosság napján Terzin Péra vadászatra ment és amikor onnan vá-lán vadászfegyverrel visszatért, betért Kosztics Du-sán kocsmájába, ahol nagyobb társaság mulatott. Ott volt Popeszkov Péra is, aki mihelyt meglátta, azo-nal szidalmazni kezdte Terzin Pérát és megfenyeget-te, hogy az elvesztett per és az okozott költségek miatt le fog vele számolni. Terzin Péra nemsokára elhagyta a kocsmát és hazafelé indult. Popeszkov utána ment. Néhány perccel több az uccán előrdült Terzin Péra fegyvere és Popeszkov Péra holtan ro-gyott össze az uccán.

A szerdai felebbviteli tárgyaláson a közzvadász dr. Damjanovics Dusan államügyész képviselte, a védel-met pedig dr. Avsenijevics Milorád noviszadi és dr. Jovenovics Márkó kikindai ügyvédek látták el.

Dr. Gyurgyev Boskó felebbviteli bírósági al-elnök a periratok felolvasása után kihallgatta Terzin Pérát, aki azzal védekezett, hogy Popeszkov többször meg-fenyegette, sőt meg is verte.

— A kritikus napon — mondotta a vádlott — va-dászaton voltam és oman visszatérve Kosztics koc-s-májába mentem. Egy pohár bort ittam, de amikor megláttam ott Popeszkovot, azonnal fiztettem és siet-ve eltávoztam a vendéglőből. Popeszkov utánam ki-áltott, hogy leszámol velem. Alig léptem ki a koc-s-mából, észrevettem, hogy Popeszkov követ. Befordul-tam egy mellékutcába, hogy elmeneküljek előle, de ő utolért, megragadott és rámkiallított:

— Itt vagy, épen téged kereslek.

— Kitéptem magam a keze közül és menekülni igyekeztem. Popeszkov nyomomban volt és mikor utolért, megütött. Ekkor rászegyeztem fegyveremet és felszóllítottam, hogy ne bántson, mert felövöm. Po-peszkov visszaugrott, mire leeresztettem a fegyvere-

met, ezt Popeszkov arra használta fel, hogy újból rámgrott, mire elsütöttem a fegyvert. Nem volt szándékomban megölni, jogos önvédelemből cselekedtem.

A vád- és védőbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét és Terzin Péra büntetését hatévi fegyházra szállította le.

Az ügyész és a védő semmiségi panaszt jelentettek be.

HIREK

— **Öfelsége számára átépítik a Zagreb melletti Brezovicán levő érseki palotát.** Zagrebból jelentik: A szerdai horvát lapok nagy feltűnést keltő hírt közölnek. Eszerint Öfelségének huzamosabb időn keresztül való zagrebi tartózkodása befejezett tény és már el is határozták, hogy Öfelsége Alekszandar király számára a brezovici érseki palotát fogják átalakítani. Brezovica tizenegy kilométernyire fekszik Zagrebtól, szép fekvésű kies nyaralóhely, maga az érseki palota pedig, amelyet az udvartartás céljainak megfelelően átépítenének, minden tekintetben megfelelne a célnak. Jól értesült körökből szerzet értesülés szerint az érseki palota belső berendezésének kicserélését már a legközelebbi napokban megkezdik. A munkálatokat a beogradi királyi udvar egy külön kiküldöttje fogja vezetni. A királyi család érkezését május hó elejére várják Zagrebban.

— **Pavle herceg és Olga hercegnő Bukarestben.** Beogradból jelentik: Pavle királyi herceg és felesége, Olga hercegnő szerdán délelőtt Bukarestbe utaztak.

— **Az új becskerekai polgármester elfoglalta hivatalát.** Velikibecskekről jelentik: Sztefanovic Nikola, a város újonnan kinevezett polgármestere szerdán délelőtt átvette hivatalát dr. Sztajic Joca polgármester-helyettesétől.

— **A lakóküldöttsége a lakóvédelem fenntartását kérte a szociálpolitikai miniszertől.** Beogradból jelentik: Szerdán délelőtt népes lakóküldöttség jelent meg Drinkovic szociálpolitikai miniszternél. A küldöttség, amelynek tagjai között Beograd, Zagreb és Ljubljana is képviselve volt, kérte, hogy a készülő lakástörvény keretében továbbra is tartsák fenn a lakók törvényes védelmét szolgáló intézkedéseket és követelték, hogy a miniszter utasítsa el a háztulajdonosoknak a lakások teljes felszabadítására vonatkozó kérelmét.

— **Zárókonferencia a szociálpolitikai miniszteriumban.** Beogradból jelentik: Csütörtökön délelőtt a szociálpolitikai miniszteriumban miniszterközi konferenciát tartanak a zárókérdésről. Ugy a szociálpolitikai, mint a kereskedelmi miniszteriumban elkészültek az erre vonatkozó tervezetek, amelyekkel a konferencián össze fognak egyeztetni a vallás- és belügyminiszterium képviselőinek, valamint a gazdasági szervezetek kiküldöttjeinek tervezetével.

— **Rooke ausztráliai pilóta egyedül akarja körülrepülni a földet.** Newyorkból jelentik: Rooke ausztráliai pilóta bejelentette, hogy augusztus első napjaiban világszerte repülőútra indul. Négy szakaszban akarja körülrepülni a földet. Az utat teljesen egyedül akarja megtenni.

— **Gyorgyevic Dragosláv volt szuboticaí főispán felesége megnyerte egy beogradi irodalmi társaság pályadíját.** A Cvijeta Zuzorics nevű beogradi írói és művészeti társaság néhány hónappal ezelőtt pályázatot írt ki a nép életéből merített novellákra és versekre. A pályázat határideje az elmúlt héten járt le. A zsüri tagjai a leghíresebb szerb írók voltak: Manojlovics Todor, dr. Petrovics Szvetisláv, dr. Popovics Bogdán, dr. Szekulics Izidora, Rebac-Szavics Anica. A zsüri az első pályadíjjal a »Sznas Vita Gyanina« című novellát tüntette ki, amely Gyorgyevic Dragoslávnak, a nyugalmazott szuboticaí főispán feleségének munkája, aki író névül családi nevét, a Malagurszki Mara nevet használja. A szuboticaí születésű irásnony neve eddig sem volt ismeretlen a szerb-horvát irodalomban és már több munkája jelent meg nyomtatásban. Ezzel a pályadíjjal azonban Malagurszki Mara országos híri íróvá lett. Az igen tehetséges szuboticaí író pályanyertes munkája a Cvijeta Zuzorics kiadásában könyv alakban is meg fog jelenni.

— **Ekszhumálják egy tíz év előtt megölt zsabali fiatalember holttestét.** Noviszadról jelentik: Vitéz István Zsabali fiatalember meg 1918-ban Zsabaljról a Szerémségbe akart utazni lánynézőbe. A vonaton vele utaztak Kelemen Antal, Romádi Péter és Kókai István zsabali fiatalemberek. Gospojincénél Vitézt holtan találták a fülkében és megállapították, hogy ismeretlen tettes vadászfegyverrel agyonlőtte. A bűnyűben akkor nem tettek lépéseket és csak tíz év után indult meg a nyomozás ebben a bűnyűben. A noviszadi ügyészség néhány héttel ezelőtt elrendelte Kelemen Antal, Romádi Péter és Kókai István letartóztatását, akiket azzal gyanúsították, hogy öklölték meg Vitézt. Később Romádi és Kókait szabadlábra helyezték, mert ártatlanságuk bizonyosodott és csak Kelemen maradt fogva. Az ügyészség most elrendelte Vitéz István holttestének exhumálását, ami a napokban fog megtörténni Zsabalon.

Alba herceg lesz Primo de Rivera utóda

Enyhült a spanyol kormány és az egyetemi ifjuság vitája

Párisból jelentik: Madridból érkező jelentések szerint arra lehet következtetni, hogy a spanyol kormány és az egyetemi diákok vitája enyhülően van és valószínű, hogy az egyetemeket hamarosan megnyitják. Londonba érkezett spanyolországi jelentések sze-

rint a spanyol miniszterelnök közeli lemondása bizonyosnak látszik és

Primo de Rivera utóda valószínűleg Alba herceg lesz.

aki a Stuartok egyenes leszármazottja és akinek sok híve van.

— **Szabadlábra helyezték a megtévedt sztaribecsei adóüsztvizsgálót.** Noviszadról jelentik: Krausz Albert sztaribecsei adóhivatali tisztviselő, ideiglenes közszolgálatban, mint megirtuk, vasárnap önként jelentkezett a noviszadi ügyészségen és bejelentette, hogy évek óta sikkasztott és váltóhamisításokat követett el. Elmondotta, hogy huszonkilenc éve áll a község szolgálatában. Az utóbbi években anyagi zavarokkal küzdött, ezért egy huszeder dináros váltóra ráhamisította egy földbirtokos nevét és a váltót értékesítette. Ezenkívül elszikkasztott több befizetett adóösszeget, de hogy mekkora az eltulajdonított összeg, arra maga sem emlékszik vissza. A vizsgálóbíró szerdán szabadlábra helyezte Krausz Albertet azzal az indoklással, hogy mivel önként jelentkezett, szökéséről nem kell tartani, ezenkívül betegsége gyógykezelésre szorul. Krausz Albertet rendőri felügyelet alá helyezték.

— **A noviszadi haladó nők Matiojának kulturestje.** Noviszadról jelentik: A noviszadi haladó nők Matioja csütörtökön este az Odeonban kulturestet rendez. Vulics Nikola beogradi egyetemi tanár, vetített képekkel illusztrálva, előadást fog tartani a mezopotámiai császár-sirokról.

— **Új választást rendeltek el a noviszadi ipartestületben.** Noviszadról jelentik: Jurisics András noviszadi rendőrkapitány, a noviszadi ipartestület kormánybiztosa felfüggesztette a noviszadi ipartestület vezetőségét, mert a testület vezetéseben több szabályellenes dolgot fedezett fel. Az új választást március 17-ikén tartották meg és azon újból a régi vezetőséget választották meg Abramovics Milán elnökkel az élén. A választás ellen Zsupanszki János cipész és társai felekezést nyújtottak be dr. Momirovics Veliko rendőrfőkapitányhoz, aki szerdán kiadott rendeletében újból felfüggesztette az ipartestület vezetőségét és felhívta a testületet, hogy március 25-ikétől számítva tízennégy napon belül új közgyűlést hívják össze és válasszák új vezetőségét. A főkapitány ki-mondotta, hogy a régi felfüggesztett vezetőséget nem lehet újból megválasztani. Elrendelte a főkapitány, hogy a közgyűlésen nem a korelnök, hanem a kormánybiztos elnököljön.

— **Zenei Nobel-díjat alapítottak.** Newyorkból jelentik: Newyorkban »Columbia« címen szervezet alakult, amelynek élén Ottó H. Kahn, az ismert mecénás áll. A »Columbia« célja: a zenei Nobel-díj megalapítása. Minden évben 5000 dollárt fog kapni a világ legkitűnőbbnek ítélt zenésze. Minden évben 33 nemzet képviselői fognak összegyűlni Newyorkban. Ez a 33 főnyi zsüri fogja odaítélni a zenei Nobel-díjat a legméltóbb muzikusnak. Ez év végén történnik az első díjkiosztás.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Vátozékony idő várható némi hűsüléssel és egyes helyeken kisebb esővel.

— **Frankfurtban letartóztattak két szélhámost, akik háromnegyedmillió márkával károsították meg a német textilgyárakat.** Frankfurtból jelentik: A frankfurti rendőrség szerdán letartóztatta egy szélhámospárt, amely háromnegyedmillió márkával károsított meg több szászországi és türingiai textilgyárat. Az egyik letartóztatott szélhámos Stockmann Vilmos negyvenéves chemnitzi kereskedő, a másik pedig állítólagos felesége. Stockmannék ellen egész sor német város ügyészsége körözlevelet bocsátott ki, mert különböző név alatt több városban üzleteket nyitottak és nagy megrendeléseket tettek különböző textilgyárakban, az árúért azonban soha nem fizettek egy fillért sem.

— **Nagy áresés a newyorki tőzsdén.** Newyorkból jelentik: Az a hónapok óta tartó féktelen hausse, amely a newyorki értéktőzsdén dult, úgy látszik, megtorpant. A pénz elképezlehetetlen megráglása realizálásokra kényszerít a spekulációt és a nagybankok még tovább is drágitják a hiteleket, hogy a spekulációt a pozíciók oldalára kényszerítsék. Úgy látszik, az eredmény nem is maradt el, mert a legutóbbi távirati jelentés szerint valóban gondolni lehet már arra, hogy a várva-várt fordulat elkövetkezett és az a rengeteg tőke, amely az utóbbi időben mindenáron visszaszivárogyva egyre nagyobb arányokban ömlött a tőzsdére, felszabadul és megint elhelyezést fog nyerni. A Newyork Herald newyorki híradása szerint az ottani tőzsdén jegyzett értékek csaknem egytől-egytől tekintélyes árfolyamvesztést szenvedtek. Egyes papírok értéke 30 ponttal esett. Az ügynököket valószággal elárasztottak eladási megbízásokkal. A napipénz után 20 százalékos számítottak, tehát olyan magas kamatot, amilyenre kilenc év óta nem volt példa.

— **Vészi Józsefet ezer pengő pénzbüntetésre ítélte a budapesti törvényszék gróf Teleky Pál sajtóperében.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Teleky-tanácsa szerdán tárgyalta Vészi József felsőlázi ígének, a Fester Lloyd főszerkesztőjének sajtóperét, amelyet gróf Teleky Pál indított ellene. Vészi a Pestey Lloyd 1927. évi egyik szeptemberi számában az egyetemi zavargások idején cikket írt, amelyben többek közt azt írta, hogy »nálunk is vannak olyan tanerők, mint például gróf Teleky Pál, aki az ifjuságot olyan utra tereli, amely a törvénnyel ellenkezik.« Ezért Teleky Pál gróf rágalmazás címén pert indított Vészi József ellen. A tárgyaláson Vészi kihallgatása során kijelentette, hogy fontos államérdeknek szolgálatában irta cikkét és ha már ezt sem lehet Magyarországban büntetlenül megírni, akkor megszünt a véleménynyilvánításnak nemcsak minden szabadsága, hanem minden lehetősége is. A perbeszéd elhangzása után a bíróság bűnösnek mondotta ki Vészi Józsefet rágalmazásban és ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet indoklása szerint azokban a plakátokon, amelyekkel gróf Teleky Pál azonosította magát semmi törvényellenes nem volt, tehát Teleky semmiféle elítélendő álláspontot nem foglalt el. A bíróság enyhítő körülménynek vette Vészi József hosszú és eredményes újságírói tevékenységét. Vészi József felekezett az ítélet ellen, amelyben gróf Teleky Pál megnyugodott.

— **Bécsben leugrott a negyedik emeletről egy nyugalmazott miniszteri tanácsos.** Bécsből jelentik: A belváros egy bérházában szerda délelőtt a negyedik emeletről az udvarra vetette magát dr. Klein Ferenc 58 éves nyugalmazott miniszteri tanácsos és holtan terült el a következőn. A nyugalmazott miniszteri tanácsos néhány nap előtt elvesztett egy pört, amelyet egy nyugalmazott ezredes ellen indított s ez keserítette el annyira, hogy öngyilkos lett.

— **Egy-két nap múlva nyilvánosságra kerül a költségvetés.** Beogradból jelentik: Kedden este Zsivkovics Petar miniszterelnök-beliügyminiszter, Svrljuga Sztankó pénzügyminiszter, Korosec Antun közlekedésügyi miniszter és dr. Osztojics, a pénzügyminiszterium költségvetési osztálya főnökének részvételével konferenciát tartottak, amelyen megállapították az új pénzügyi törvény végleges szövegét és elvégzték az utolsó simításokat a költségvetésen. A költségvetés már sajtó alatt van és egy-két nap múlva nyilvánosságra kerül.

— **Svengall előadása Sztaribecsen.** Svengali mester, az ismert szuggesztör és telepata csütörtökön, március 28-ikán este Sztaribecsen a Central-szálló nagytermében nagyérdemű szemeszt rendez.

— **Egy autó és egy motorkerékpár halálos karambolja Budapesten.** Budapestről jelentik: Szerdán hajnalban egy kispesti automobil, amelyet Budai Pál sofőr vezetett, meglehetősen gyorsasággal közeledett az Üllői úton Budapest felé. A gépkocsi a Ferenc-ucca sarkán be akart fordulni. A sofőr balra fordította a kormánykereket, a kocsi félg már fordulóban volt, amikor szembejött vele meglehetősen gyorsasággal egy motorkerékpár, amelyen Moser Frigyes mérnök ült. A sofőrnek már nem volt ideje a fékezésre. Az automobil nekirohant a motorkerékpárnak és teljes erővel felülkötö azt. Az összeütközés teljes erejű volt. Moser Frigyes mérnök lerepült a nyeregéből és összetört koponyával véresen terült el a járda szélén. A motorkerékpár oldalkocsijában Johner Péter borbélymester ült, aki ugyancsak kizuhant az oldalkocsiból és eszméletlenül terült el a földön. Budai Pál sofőr, az autó vezetője nem szenvedett sérülést. Moser Frigyes mérnök koponyatörést szenvedett és mire a mentők kivonultak a helyszínre, már meghalt, Johner Péter belső vérzést kapott és súlyos agyrázkódást szenvedett. Budai Pál sofőrt előállították a rendőrkapitányságra, ahol megindították a nyomozást.

— **Sulyos villamosösszeütközés Budapesten.** Budapestről jelentik: Szerdán reggel súlyos baleset történt a helyiérdekű vasutak keleti pályaudvari végállomásán. A sashalmi villamos 8 óra 20 perckor érkezett a végállomásra. Abban az időben a vágányokon több üres szerelvény állott egymás mögött. A sashalmi helyiérdekű vezetője fékezni akart, a fék azonban felmondta a szolgálatot, a vonat tovább haladt s a villamos beelőtközött az egyik veszteségi kocsihoz. Az összeütközés következtében a mozgó villamos utasai megsérültek. A legsúlyosabban sérült meg Száraz Magda tizenöt éves sashalmi varrónő, aki olyan erővel zuhant a földre, hogy agyrázkódást szenvedett.

— **Április 10-ikéig be kell nyújtani a kereseti adóvallomási ivateket.** A szuboticei állami adóhivatal felhívja a kereskedőket, iparosokat és mindazokat, akik kereseti adót tartoznak fizetni, hogy a vallomási ivateket a múlt évi keresetről április 10-ikéig nyújtsák be, amennyiben ezt a törvényes határidőn belül március 15-ikéig nem tették meg. Azokat, akik április 10-ikéig benyújtották a vallomási ivateket, csak 3 százalékos adó-többlettel bírságozzák meg, de akik eddig a határidőig sem nyújtják be vallomásukat, tíz százalékos adó-többletet fognak fizetni. Vallomási űrlapokat a Jedinstvo könyvkereskedésben lehet kapni és azokat a fél kívánságára a városi adóhivatal tisztviselői kötelesek kitölteni.

— **A noviszadi színháztervpályázat eredményének kihirdetését ismét elhalasztották.** Noviszadról jelentik: A noviszadi színháztervpályázat ügyében még mindig nincs meg a döntés. A zsűri tagjait mindaddig nem lehetett teljes ülésre egybehívni és a keddi ülésen csak dr. Borota Branislav polgármester, Brasován Dragisa műépítész, Konyovics Péter színházgáztató és Plavics Nikola műszaki tanácsos vettek részt, míg dr. Adamovics István távollmaradt a tanácskozásoktól. A zsűri végleges döntését csak dr. Adamovics István visszatérése után hirdetik ki.

— **A sztaribecseji szerb jótékony nőegylet gyűlése az inszgesek segítségére.** Sztaribecsejről jelentik: A magyar jótékony nőegylettel párhuzamosan a Narodna Obrana körül csoportosuló szerb nőegyletek gyűlést rendeztek az inszgesek részére. A szerb jótékony nőegylet az alábbi adományok folyta be: Dr. Vujics Dusinné 150 dinár, Sztepanov Mileva 120, Martinovics Leposzava, Jankovics Szanda, Glavaski Krisztina, Vlahovics Eufimija 100—100 dinár, Radoszavljevics Vladimírné, Vujics Jeliszaveta, Jasics Vidovszava, Davidovac Velinka, Milovanov Miana, Bulat Nada, Popovics Olga és Szófiya, Pejakovics Jeliszaveta 50—50 dinár, Kékics Ljubica, Gyorgyevics Jozsna, Lázics Bojana, Hadnagyev Angyelija, Zsikics Gordana, Davidovac Gordana, Krkovic Szlavkica, Perc Vilma, dr. Kocáné 30—30 dinár, Glavaski Szófiya, Aradszki Olga, Arnovljevics Vukoszava, Dadics Jovánka, Mídiés Zorka, Sztrazmesterov Mara, Horvat Ruzsica, Dzsigsurszki Vaszilika, Radonics Marija, Mikovics Vukica, Bulanovics Alekszandra, Popov Olga, Jelkics Olivera, Dejanovics-Krémer Gordana 20—20 dinár, Ugrimov Viktorija 15 dinár, Pasics Koszana, Kovacsev Szófiya, Bogdanovics Milica, Bogdanovics Olga, Tyorics Olga, Jezdics Szófiya, Kékics Jovánka, Kunics Veszela, Pekarovics Zorka, Szokolovics Szófiya, Hadnagyev Stefánija, Csarikov Jelena, Dzsigsurszki Ljubica, Dabics Vukica, Doroszlovaeski Katica, Obradovics Mica, Gospodinaeski Szófiya, Zsivkovics Nevenka, Jankovljevics Natálja, Teodinov Zora, Bakics Emília, Nesztorovics Jelena, Doroszlovaeski Mileva, Gyurkics Angelina, Crvenecics Lubica, Gregorovics Ruzsica, Horvat Deszánka 10—10 dinár. Gabonát adtak: Dragina Lenke, Glavaski Évica. Lisztet adtak: Popovics Anka, Klozsanszka Draginja, Dzsigsurszki Pella, Horvácki Évica, Horvácki Milenka, Horvácki Vuka, Kovacsev Katinka. Zsirt: Popovics Anka. Egyéb cikkeket: Bajsanszki Danica, Stojšin Julka, Horvácki Évica, Kovacsev Katinka, Burgonyát: Popovics Anka.

— **Dr. Ottné ügyében csüörtökön lesz ítélet.** Dr. Ott Ferencné bűnügyében szerdán folytatta a szuboticei törvényszéken a Pavlovics-tanács a többször megszakított főtárgyalást. Az elnök ismertette a beogradi állami elmegyógyintézet leletét, amely szerint dr. Ottné épelméjű és szabad elhatározásában nincs korlátozva. A bíróság ezután néhány jelentéktelen tanút hallgatott ki, majd csüörtökre halasztotta a főtárgyalást, amikor minden valószínűség szerint meghozzák az ítéletet.

A szentai ipartestület közgyűlése. Szentáról jelentik: Március 25-ikén tartotta a szentai ipartestület Branovics Lázár elnöke alatt évi rendes közgyűlést a városháza közgyűlési termében. Az elnök jelentés után Drazsics igazgató-tanító, ipartestületi jegyző olvasta fel a jegyzőkönyvet, Kalmár István pénztárnok pedig a pénztárnoki jelentést. A jelentéseket tudomásul vették és az elnökségnek megadták a felmentvényt. A testület Szilvics István második elnöknek, Boros Györgyöt, Sztanulev Szlavkót, Páics Dusánt, Sztójcsics Lázárt, Lengyel Istvánt, Horváth Istvánt, Strumperger Istvánt, Renkó Istvánt előjárósági tagoknak, Diron Jánost, Csonka Ferencet, Brossyevi Simont, Borgyoski Bránkót, Ilibasics Györgyöt, Argyelán Miklóst, Bus Pált, Csikmák Mátyást póttagoknak, Szabó Bélát, Prodanov Márkót, ifjú Kuruc Menyhértet számvizsgálóknak, dr. Keczeli M. Ferencet ügyésznek választotta meg. A felszólalók beszédekben az iparosokra nehezedő nagy adókról emlékeztek meg. Ennek tulajdonítják, hogy egy év leforgása alatt százhatvanöt iparos mondott le az iparáról és adta vissza iparigazolványát. Kérték, hogy a híd-vámot szállítsák le, mert a magas hídpenz miatt a bányai közönség valóságos kerületi Szentát. Kérték, hogy a tornyosi piacot és a szomszédos kis falvak országos vásárjait szüntessék meg. A vasúti menetrend is inkább megnehezíti az iparosok helyzetét. Az elnök még bejelentette, hogy a testület székébe elkészült és most ünnepli a testület fennállásának negyvenéves jubileumát. Az évfordulót nagyszabású ünnepélyek keretében fogja az egyület megünnepelni.

„Az én
otthonom
ragyog.”

mondja Bölcs Kató ifiasszony. „RADION megkönnyíti a munkámat, mert nemcsak a ruhát mossa egymaga, hanem lépcsők, ajtók, padlók is gyorsan, fáradság nélkül tisztíthatók RADION-nal.”

**Kiméli
a ruhát!**

— **Az országos gyógyszerész-kamara vajdasági igazgatósági tagjai.** Noviszadról jelentik: Az országos gyógyszerész-kamara vezetőségválasztása kedden fejeződött be. Az ország összes gyógyszerészei szavazólapok után, postán juttatták el szavazataikat. Két párt küzdött egymással, a Jankovics Dusan beogradi gyógyszerész vezetése alatt álló csoport 454 szavazatot kapott, míg dr. Dája Szimisa beogradi gyógyszerész csoportjára 144-en szavaztak. Az igazgatóságba a Vajdaságból Nenadovics Vladislav noviszadi és Moljac Milvoj becskeréki gyógyszerész kerültek be.

— **A szuboticei kereskedő-íjak hája.** A szuboticei kereskedő-íjak egyesületének sportszakosztálya husvét hétfőn este bálát rendez a Bárány-szállóban. A bálra nagyban folynak az előkészületek.

— **Nem írják át a petrovoszeli szegények nevére a községtől kapott földeket.** Petrovoszéről jelentik: A petrovoszeli községi képviselőtestület 1927-ben szótöbbséggel elhatározta, hogy a magyarajku szegény családfőeknek fél hold földet juttat abból a községi földből, amelyet a földművelési minisztérium feloldott a legelőkomplexum alól. A képviselőtestület bizottságát küldött ki, amely a feloldott földeket 894 szegénysorsu családfőnek kiparcellázta. A kiosztott földeket tulajdonosaik azóta háborítatlanul élvezik. A föld új tulajdonosai 1928-ban a képviselőtestülethez kérvényt adtak be és kérték, hogy az eddig élvezett földeket írják át a nevükre. A képviselőtestület egyhangulag magáévá tette a kérelmet és egyben megállapította, hogy a szegény családfők a kiosztott fél katasztrális hold után, örökroni megváltás címén, a határozat jóváhagyása napján egy métermáza buza piaci árát kötelesek fizetni. A képviselőtestület által felterjesztett határozatra mos jött le a válasz a tartományi főispánságtól. A tartományi főispán a képviselőtestületi határozatot megsemmisítette és a földek átírását megtagadta, azzal az

indokolással, hogy földet — átírási joggal — csak az agrárminisztérium adhat. A kiosztott földekkel ezentul is a község rendelkezik. Az elutasító végzés ellen az érdekelteknek harminc napon belül joguk van felebeznit. Az érdekeltek a főispánság végzését megfelebezték a közigazgatási bírósághoz. A felebbezés eredményére való tekintet nélkül ebben az gazdasági évben mindenki háborítatlanul élvezheti a kiosztott földet.

— **Halálozás.** Noviszadról jelentik: Dr. Fischer Frigyes volt szentai, szuboticei, majd noviszadi törvényszéki bíró, aki 1918-ban noviszadi törvényszéki tanácselnök is volt, vasárnap éjjel Budapesten, ötvennégy éves korában hirtelen meghalt. Dr. Fischer Frigyes a Vajdaságban mint kitűnő jogász és nagyképzettségű bíró volt ismeretes. Halálhíre széles körben nagy részvételt keltett.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— **Házasság.** Becskerékről jelentik: Kövesi Mártha (Velikibecskekerek) és Nikola Vuchetich-Brinjski (Velikibecskekerek—Zagreb) folyó hó 31-ikén délelőtt tizenegy órakor házasságot kötnek.

— **Lefordult a szerpentinútról és a zajló hegyi patakba zuhant egy katonai automobil.** Herczegnoviból jelentik: Sulyos kimeneteli autószerencsétlenség történt kedden a Dubrovnik—hercegnovii szerpentinúton. A Boka—kötorszkal katonai autósosztag egyik autója, amelyben Zsumics Novica főhadnagy és Ceman Franjo soffior ültek, a keskeny ut egyik kanyarodójánál belezuhant egy zajló hegyi patakba. A gépkocsij mindkét utasát haldokolva szállították be a dubrovnik kórházba. A katasztrófa ügyében megindították a vizsgálatot.

— Pataky Cora hangversenye, Óriási érdeklődés előzi meg Pataky Cora április 6-iki hangversenyét, amelyet a Városi Színház koncerttermében tartanak meg. A fiatal szubotici zongoraművész hangversenyén a következő névös műsor szerepel: 1. Bach: Olasz koncert. 2. Schumann: Papillon. 3. Chopin: Amoll ballada. 4. Schubert: As-dúr Impromptu. 5. Debussy: Két prelűd. 6. Konyovics: Prelűd és Igra. 7. Brahms: Es-dúr rapszódia. A fiatal szubotici urilány nagy érdeklődéssel várt első önálló hangversenyére jegyek a színházi pénztárnál előre válthatók.

— A becskerekeli Sakk-klub új vezetőséget választott. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli Sakk-klub most tartotta rendes közgyűlését, amelyen az évi jelentés elfogadása után megválasztották az új vezetőséget. Elnök lett dr. Alekszics Kamenkó, alelnökök Treisz Géza és Kecskeméti Ferenc, titkárok Dimitrijevic Száva és Novakovic Alekszander, pénztárosok Gajkov Szevicszláv és Braun József, háznagy Szaab Tizus. A választmány tagjai lettek Szokolov Dimitrije, Kemény Árpád, Muskinja Osztoja, Kirtyanszki Ljubomir, Török Miklós, Bojanics Szevtozár, Grünberger Adolf és Horváth Lajos. A felügyelőbizottság tagjai Cvetkovic Koszta, Sztolics Milán és Liszics Mihály.

Háziasszonyok husvétra

RUFF-csokoládét

császárolnak

— A bajmoki rokkantegylet új vezetősége. Bajmokról jelentik: A bajmoki hadirokkantak egyesülete a napokban tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlését, amelyben a következő tisztikart választották meg: Kocsis Lajos elnök, Vászevics Jakab alelnök, Kesenovics Andrija titkár, Licht Sándor pénztárnok, Keller József felügyelő bizottsági elnök, Sipos Nándor felügyelő bizottsági tag. A közgyűléstől üdvözlő táviratot küldtek Öfelsége Alekszandar királynak.

Gyermekharisnya a legnagyobb választékban a Harisnyakirály-nál, Klein Jenőnél Noviszdán, Vel-Becskekerek és Szentán.

Mitől oly szép édes Nagysád?

Tán DEŠZANKA KRÉMÉT használ?...

— A noviszadi Tabitha teadélutánja. Noviszadról jelentik: A noviszadi Tabitha evangélikus nőegyesület husvét hétfőjén az Olimpia-teremben teadélután rendez, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Dr. Ivo Herlinger, a fül-, orr- és torokbetegségek szakorvosa rendelőjét Osijek I. Aleksandrova ul. 14. sz. alá helyezte át. Rendel ugyanabban az időben, mint eddig.

— Purimestély Noviszadon. Noviszadról jelentik: A zsidó nemzeti szövetség kedden este fényesen sikerült purimestélyt rendezett a Szloboda-szálló helyiségében. Dr. Szattler Mátyás, a zsidó nemzeti szövetség elnöke, dr. Kiss Henrik főrabbi és dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök nagy tetszéssel fogadott beszédei után Frank Gyula olvasta fel németnyelvű szellemes alkalmi verseit. A konferenciát feladatát Schreiber Adi töltötte be ötletesen. A purimestélyt táncmulatság követte.

A „JENSON & NICHOLSON”-féle

leghiresebb angol lackok

kizárólag

Mirkó Kalmár festékárú-üzletében

kaphatók. Suboticián, Fra Jese trg. 6. A Barátok temploma során

— A Morava uszó légtáblái súlyosan megrongáltak egy hidat. Szmederevóból jelentik: A Moraván is tart a jégzajlás. Az uszó légtáblák súlyosan megrongáltak a Velika Plana és Zsabar összekötő hidat, amelyen egyelőre be kellett szüntetni a gyalog- és járműforgalmat. A hid kijavítása kétszáz ezer dinárba kerül.

Kot-kot-kotkodás

A legszebb husvét-i tojás

A Bőghonműhelyben kapható

Rudics utca 3.

— Halálos autóbekázó. Szarajevóból jelentik: Halálos kimeneteli autóbekázóellenesség történt Szarajevóban. Egy nagy sebességgel haladó gépkocsi, amelyet Mayerberger Antal kereskedő vezetett, egy uccakereszteződésnél elütötte Légyvár József munkást, aki néhány órával kórházba szállítása után behalt sérüléseibe.

Elhízott egyénéknél a természetes »Ferenc József« keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyűvé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívelvirsodásnál is reggel, délután és este, egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 12

— Az új kulai képviselőtestület és előjáróság tagjai. Kuláról jelentik: A tartományi főispán a kulai községi képviselőtestület tagjaivá a következőket nevezte ki: Kriľovic Izidor, Urnauer Konrad, Vicsék Mihály, dr. Miskovics Zsivofin, Jurszik János, Zseravice Vászta, Iszakovics Lázár, Vukadnovics Dusán, Frnac Fülöp, dr. Jajkics Dusán, Kanyó Lajos, Kuljanics Szevén, Gergelyi József, Kovacevics Joca, Puhalak Mihály, Jerkov Djura, Mrdjanov Jofita, Urnauer János, Bokinac Milán, Damjanov Joca, Huf János, dr. Duics Lázár, Jaksics Djura, Nagy Ferenc, Petrusics Iván, Pavkov N. nad, Kása György, Acsanski Vojin, Herceg Radivoj, dr. Schicht Károly, Golocorbin Nikola, dr. Famler Gusztáv, Milutinovic Kuzman, Sztokov Novák, idősebb Vig József, Juricsics Gyena, Schmiducz Adám, Bedicsin Száva, Mutsch Adám, Bukvics Áca. Az előjáróság a következőképpen alakult meg: Biró Leventeac Djura, másodbíró Varga Ferenc, községi pénztárnok Vlaski Lázár, adópénztárnok Zimmermann Péter. Esküdtek Filipendin Dusán, Bajics Milos, Emrich István, Eisele János és Puhalak János, jegyző Jovanovic, A. Nemanja, községi orvos, dr. Holländer Dávid, községi állatorvos Reiszter Fülöp, közgyám Pavkov Panta.

Barátnők között. Azt ajánlhatom Önnek, hogy a mosáshoz csak Schicht-féle Radion-t használjon. Olvassa el a Radion mai hirdetését.

— Megőrült a vonaton egy gyógyszerész. Szkopljéból jelentik: Megrendítő tragédia történt Szkoplje és Mitrovica között a személyvonaton. Grkovic Deszánka gyógyszerész-mesternő a személyvonat egyik másodosztályú fuikéjében hirtelen öngöngeni kezdett, majd rátámadt az utasokra és csak nagy erőszakkal lehetett ártalmatlanná tenni. Az elmebajos nőt Petyen leszállították a vonatról és bevitték az otáni kórházba, ahol ápolás alá vették.

— A drezdai vonósnegyes jugoszlávia körutja. Noviszadról jelentik: A hirnevés drezdai vonósnegyes jugoszláviai körutra jön. A vonósnegyes turnéját Ljubljánában kezdi meg. Április 8-ikán Beogradban, 9-ikén Noviszadon és 10-én Szuboticián hangversenyez a kiváló együttes.

Autószemle és sofförvizsga Sztari- és Novibecejen. Sztaribecejről jelentik: Dr. Zubkovic Pavle, a beogradi tartomány autóvizsgáló bizottságának elnöke, továbbá Popovic Jován mérnök és dr. Dimitrijevic Tihomir becskerekeli rendőrfőkapitány Sztari- és Novibecejen autószemlét és sofförvizsgát tartottak. Ez alkalommal a bizottság kicserélte a szentai közlekedési bizottság által kiállított sofförigazolványokat és forgalmi engedélyeket a becskerekeli hivatal által kiállított igazolványokkal.

A noviszadi Kereskedelmi és Iparbank évi közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi Kereskedelmi és Iparbank április huszonegyedikén tartja meg régi helyiségeiben ezévi rendes közgyűlését. A pénzüntézet május elején új palotájába költözik át.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy diák, mert szülei nem akarták tovább iskoláztatni. Beogradból jelentik: Sztokovic Dusán huszonegy éves beogradi diák Szarajevszka ulica 48. szám alatti lakásán mellheltte magát és súlyos sérülésekkel szállították kórházba. Az életunt diák a kórházi ágyon magához tért és kijelentette a kihallgatást vezető rendőrtisztviselő előtt, hogy azért akart megválni az élettől, mert szülei nem akarták tovább iskoláztatni.

— Uj jogi doktor. Singer Miklós, dr. Singer Simon szubotici ügyvéd fia a zagrebi egyetemen jogi doktorátust nyert.

FILM

Vasárnap kezdődik a Városi Moziban a foxfilm sztárkereső versenye. Megirtuk, hogy a Fox filmvállalat Szuboticián is keres filmezésre alkalmas nőket és férfiakat. Vasárnaptól kezdve a Városi Mozi pénztára utalványokat ad ki a lényképészekhez, amelyeknek alapján azok felvételt készítenek. A lényképeket kiállítják és a legtöbb szavazatot kapott két férfi és két nőről próbafelvételt készített a Fox filmgyár. A filmvállalat nemcsak a fiatalság között keres alkalmas anyagot, hanem ugynevezett »tipusokat« is keres. Pályázhatnak tehát idősebb nők és férfiak is, sőt testi hibában szenvedők is. Ezeket a »tipus«-lényképeket a Városi Mozi nem állítja ki, hanem azonnal továbbítja a Fox stúdióknak. A megfelelő típusokról ugyanakkor készített a filmgyár a próbafelvételt, amikor a két legszebb férfiról és nőről.

SPORT

A sztaribeceji »Tesla« husvét-i műkedvelő előadása. Sztaribecejről jelentik: A sztaribeceji »Tesla« sport klub husvét vasárnap este a legjobb sztaribeceji műkedvelők közreműködésével a »Centrák-szálló színháztermében előadja a Darázsieszek című négyfelvonásos vígjátékot. Az előadás iránt Sztaribecejen és környékén nagy az érdeklődés.

CSANTAVIR

Csantaviri Sport—Topolai AC 3:1 (2:1)

BEZDÁN

Torzsaí AND—Bezidáni SC 4:1 (2:1). Biró: Spanyol. Bajnoki. A két csapat között összel lejátszott mérkőzést, amelyet ugyancsak a torzsaíak nyertek meg 2:0 arányban, a bezidáni egyesület megvóta. Az óvást az alszövetség elfogadta és a mérkőzés újrajátszását rendelte el. A torzsaíak azonban ezuttal is győztek.

RÁDIÓ

Wagner Parsifálját közvetíti csütörtökön Bécs Európa csütörtöki programján az egyházi-zene uralkodik

A radio híveinek kedden is kitünő idő kedvezett, a vétel csaknem minden európai állomásról kifogástalan volt. Músorban sem volt hiány, mert hat operaelőadáson kívül sok névös hangverseny is szerepelt, amelyek közül a bécsi esti, a hílyversumi, köngsbergi és a milanoi leadás emelkedtek ki. Nagy élvezet jutott azoknak, akik a bressloui operaelőadást hallgatták végig: A bressloui leadó az Aidát közvetítte és a hatalmas zenemű minden szépsége érvényesült a mikrofonon keresztül. Az Aida mellett még a nápolyi leadás sikerült kitünően. A San Carlo színházból a Parasztecsijlet-et közvetítették és Puccini esodálatosan szép melodiót zavarmentesen jutottak el hozzánk. Roma a jelzett opera helyett hangversenyt adott, a berlini operaközvetítést pedig a marsellei leadás miatt nem lehetett élvezni. A beogradi műsorból a rádiókvartett hangversenye emelkedett ki, amelynek számai Grieg, Helmut, Wege és Strauss műveiből állították össze.

A csütörtöki rádioprogrammon már erősen éreztetik hatásukat a husvét-i ünnepek. Az egyházi ájtatóságokon kívül egyházi hangversenyek, passiójátékok és Wagner hatalmas zenedrámája a Parsifal dominálják a műsort. A könnyű zene alig jut szóhoz.

A hangversenyek közül kiemelkedik a beogradi francia-esti. Músorban szerepel Saint Saens hatásos

Dans macabre-ja is, azonkívül Massenet és Bizet művei. 21.15. Érdekesnek ígérkezik a Ljubljani studio közvetítése, itt Medveoova operaénekesnő aria- és dalestjét illesztették programmba. (20.00) Zagreb ezuttal Prágából közvetíti a cseh filharmonikusok hangversenyét. (17.30) Nivónak ígérkező hangversenyt ad a budapesti leadó a Zeneművészeti főiskola nagyteremből. A hangversenyen előadják Bach passiójátékát, amelynek szólószámaft Medek Anna, Budanovics Mária, Székelyhidj Ferenc és dr. Szende Ferenc éneklék. (19.45) Egyházi hangversenyt nyújt Genua. (20.55) Bernből Sebastian Busch passiójátékát közvetítik. (20.15) ugyanez hallható Daventriből is. (19.30) Passiójáték szerepel Hiltversum műsorán. (20.15) a londoni (19.45) és a stuttgarti leadók műsorán (20.15) Köhnből templomi hangverseny hallható (20.00) Münchenből pedig Beethoven: Krisztus az Olajfák hegyén című oratoriumát nyújtják a radio híveinek (21.05). Érdekesnek ígérkezik a varsói filharmonikusok hangversenye, amelyet Krakko is közvetít (20.15). A műsoron egyházi zene szerepel.

Operetelőadás nem szerepel a rádió csütörtöki műsorán, operaelőadás is csak két helyről hallható. Bécs Wagner Parsifal című operáját adja (17.30), a milanoi leadó pedig Zandonai »Giuliano« című operáját közvetíti.

VUKOVICS GERŐ uri divatárháza
Subotica, fűtér

P. & C. Habiz, Borsallno és Gyulicsi-kalapok. L. B O női- és fő híharisnyák egyedüli lerakata. Dus választék az összes uri divatcikkekben. A husvét-i saison alkalmából: mérsékel árak. Pontos kiszolgálás

régi gép, amelynek a beszerzési ára 100.000 dinár, felére van amortizálva és a vállalat a saját, rendelkezésére álló alaptőkéjének hitelül való igénybevétele nélkül egy új gépet vásárol 120.000 dinárért, vagyis 70.000 dinár a folyó jövedelemből használta fel, akkor ez a 70.000 dinár az adókirovást alapoz számítható.

A folyó jövedelemből az adósságok kiegyenlítésére fordított összegek szintén hozzászámítandók a mérleg-szerű tiszta nyereséghez.

A meliorációs kiadások, amennyiben ezekkel a

vagyonerterék növekedik, hozzászámítandók a tiszta nyereséghez. Hogy pedig ezek a kiadások, mint szükséges karbantartási költségek jelentkeznek-e, vagy pedig mint a vagyonerterék növelésére fordított kiadások, minden esetben az adott alkalmak figyelembe vételével bírálódnak el. Pl. a kerítés és a tetőzet festésére fordított összegek elhagyandók, ellenben a régi kerítésnek és tetőzetnek újjal való fölcserélése javításnak tekintetik és az erre fordított kiadások a mérleg-szerű tiszta nyereséghez hozzáadandók.

Vámkedvezményeket kér a becskerekai kamara a bánáti termelvényekre

Kivánságok a Törökországgal, Bulgáriával és Lengyelországgal kötendő kereskedelmi szerződések alkalmából

Becskekéről jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium leiratot küldött a becskerekai kereskedelmi és iparkamarához, amelyben közli, hogy Bulgáriával, Lengyelországgal és Törökországgal legközelebb megkötendő a kereskedelmi szerződések megkötésére vonatkozó tárgyalások. A minisztérium a tárgyalások megkezdése előtt meg akar ismerkedni a bánáti közgazdaság idevonatkozó kivánságaival és ezért a becskerekai kamarát arra hívta fel, hogy véleményét és a szakkörök kivánságait sürgősen közölje a kereskedelmi minisztériummal.

A kamara már el is küldte válaszáat a kereskedelmi minisztériumnak, amelyben részletesen kifejtett azokat a kivánságokat, amelyek figyelembevételét kéri a bánáti közgazdaságok a kereskedelmi szerződések megkötésénél. A Törökországgal kötendő kereskedelmi szerződéseknek a kamara kéri, hogy kösse ki kormányunk a minimális vámtarifa alkalmazását mezőgazdasági

sági termények, állatok, kalap, bőr, háló, halászati cikkek, cukor, cserép, keményítő, szirup, turó, liszt és korpa kivételénél.

A Bulgáriával kötendő kereskedelmi szerződések alkalmával a kamara egyes iparcikkek exportálásánál kérte a vámkedvezmény kizárását, a Lengyelországgal megkötendő kereskedelmi szerződésnél pedig a mezőgazdasági terményekre, lisztre, keményítőre és borra kéri a kamara vámkedvezményeket biztosítani. Az állatkivételét ezt azért nem kérte, mert állatexportunk nem irányul Lengyelország felé, minthogy Lengyelország állattenyésztése fejlettebb, mint Jugoszláviáé.

A bánáti mezőgazdasági egyesület ugyancsak előterjesztést küldött a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben azt kérte, hogy a szóbanforgó kereskedelmi szerződések megkötésénél a mezőgazdasági termékek külföldi piacának biztosításáról gondoskodás történjen.

Létrejött a megegyezés az állam és a hajózási vállalatok között

Évi ötvenmillió szubvenciót kapnak a vállalatok — Tíz évre szól a szerződés

Susakról jelentik: Hosszas tárgyalások után végre megegyezés jött létre a kormány és a tenger melléki hajózási vállalatok között a postaforgalom lebonyolítása és a szubvenció kérdésében. A szerződést a négy legnagyobb partmenti hajózási vállalat írta alá. A szerződésben az állam kötelezi magát, hogy évi ötvenmillió dinár szubvenciót ad a vállalatoknak, amelyek ezért meghatározott hosszúságú postavonalakat tartoznak fenntartani az Adria partjai mentén. A legnagyobb szubvenciót 30.500.000 dinár a szusaki »Jadranska Plovidba« kapja, amely évenként 983.681 mérföld utat tartozik megtenni hajóival, a »Dubrovačka Plovidba« 182.500 mérföldért évi 11.250.000 dinárt, a »Boka« 98.132 mérföldért 7.000.000 dinárt, a »Hum« pedig 14.660 mérföldért 750.000 dinár szubvenciót kap éven-

ként.

A szerződésnek visszamenő hatálya van és 1928. április elsejétől számítódik, amióta a szerződésnélküli állapot tart és 1938. március 30-ikán jár le. Ez alatt az idő alatt minden szubvenciót vállalat bizonyos megalapított számú és minőségű új hajót tartozik forgalomba helyezni. Így a »Jadranska Plovidba«-nak tíz év alatt tizenhét új hajót kell építenie összesen hétezer tonna tartalommal és 170 millió dinár költséggel. És pedig: egy 1300 tonnás »Karagjorgje« típusú 16 mérföldes sebességgel, két »Kosovo« típusú (900 tonna, 14 mérföld), két »Bosna« típusú (500 tonna, 13 mérföld), tizenkét »Makarska« típusú (250 tonna, 12 mérföld) és egy 140 tonnás 10 mérföldes sebességgel.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotikai Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár

Díjzabási kedvezmények a Szalonikin át irányuló kivitel megkönnyítésére

P. hó 20-ikán értekezlet volt a közlekedésügyi minisztériumban, amelyen — a hatályon kívül helyezett tengeri kikötői díjzabásra való tekintettel — a Szalonikin át irányuló kivitel részére nyújtandó könnyítések kérdését tárgyalták. A vasuti vezérigazgatóság kereskedelmi osztályának főnöke, dr. Markovics, kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt a Gyevyjelija—szalonikii tengeri kikötői díjzabást meg kellett szüntetni. Ezek az okok a következők:

1. A tengeri kikötői díjzabás célja a hazai kikötőkön át lebonyolódó forgalom növelése és így ezeknek a kikötőknek fejlesztése és gyarapítása volt, már pedig Szalonikii az ott részünkre biztosított szabad zóna ellenére sem lehet hazai kikötőnek tekinteni.

2. A szalonikii kikötő felé egyes egyedül Dél-szerbia gravitál.

3. Görögországgal vasuti díjzabási egyezmény kötése tekintetében tárgyalások vannak külsőben és államunk ezekre a tárgyalásokra való tekintettel az eddiginél annyira, amennyire kedvezőbb helyzetet és szabad kezét kíván magának biztosítani.

4. Vasutaink deficitet dolgoznak.

Obradovics Száva, a szalonikii kereskedelmi kamara titkára, részletes elaborátumot terjesztett elő, a Szalonikin át irányuló kivitelről, felsorolva mind azokat a nehézségeket, amelyekkel a mi gazdasági

körünk a szalonikii piacon küzdenek. Hangsúlyozta, hogy feltétlenül szükséges két legfőbb kiviteli cikket: a fát és gabonát illetően díjzabási kedvezményeket azonnal engedélyezni, ha szándékunk a szalonikii piac további megtartása, míg a többi kiviteli cikkek tekintetében kedvezmények adhatók később is, esetleg a vasuti díjzabási tárgyalások során.

Kérjük tagjainkat, amennyiben egyes cikkekre megadandó kedvezmények tekintetében kivánságaik és megjegyzéseik vannak, hogy azokat azonnal közöljék a Lloyd titkári hivatalával, hogy az azokat illetékes helyen még idejekorán érvényesíthessék. Egyben kérjük annak megjelölését, hogy milyen mennyiségben viszik ki az illető cikket Szalonikibe, illetve Szalonikin át, milyen értékben, mely okból kell azt szárazföldi úton tengeri kikötőink elkerülésével exportálni és melyek az illető cikk berakóállomásai.

Hangsúlyozzuk, hogy a speciális fa- (fűrészelt és vágottfa) és gabona-díjzabás kidolgozása már munkába van véve és kiállítás van arra, hogy azt a közlekedésügyi miniszter hamarosan jóvá is hagyja.

Megjegyzések a tengeri kikötői díjzabáshoz. A március hó 1-én életbélépett tengeri kikötői díjzabás a díjzabásban magában speciálisan felsorolt tárgyak-

ra csak mint beviteli és kiviteli tarifa érvényes. Az a körülmény, hogy a gabonát felvettébe ebbe a díjzabásba, a belső forgalom szempontjából nem bír semmiféle gyakorlati jelentőséggel, minthogy a tengeri kikötői díjzabás csak a külföldről bejövő és külföldre kimenő árura alkalmazható.

A liszt kiviteli díjzabási kedvezmény kiterjesztése. A jugoszláv malomszövetség akciót kezdett, hogy a Rakeken át kivitt lisztre érvényes díjzabási kedvezményt terjeszték ki az osztrák és csehszlovák határon át kivitt lisztre is.

Értesülésünk szerint ez a kérdés már — ugyszólván — rendezve van. A kedvezmény a St. Illy és Jesenice határállomásokon át irányuló kivitelre lesz érvényes és a helyi szükséglethez képest körülbelül a rendes díjzabás 25%-os csökkentésének fog megfelelni.

A tűzifa fuvardíjának felemelése a kivitel kampany idején. Az államvasutak vezérigazgatósága tudomására hozza a kereskedelmi köröknek és egyéb érdekelteknek, hogy ez év szeptember hó 1-étől jövő évi március hó 31-ikéig terjedő időre úgy az államvasutakon, mint az állami kezelésben lévő magánvasutakon felemelik a tűzifa szállítási díját és pedig 20%-kal.

Az érdekeltek figyelmét már most felhívjuk erre az időleges fuvardíjfelemelésre, hogy idejük legyen a szükséges tűzifának a rendes vasuti tarifa alapján való beszerzéséről idejekorán gondoskodni.

Az osztrák nagy mintavásár. Az osztrák mintavásár kiállítási területén már serényen folyik a munka. Az épületeket renoválják, az összes objektumokat jókarba hozzák, a prospektusokat szétküldték és már érkeznek is a jelentések a különböző bel- és külföldi cégek részéről. Különös érdeklődést mutat a mezőgazdasági gép- és az automobilipar. Említésre méltó, hogy terve van véve bor- és pálinkakiállítás rendezése is, amely kiváltképpen a hazai szőlőszüretet érdekli. Bemutatásra kerülnek továbbá a nemes szárnyas és nyestfajták.

A mintavásár tartama alatt az osztrák tüdővészellenes liga tanulságos propaganda-kiállítást tart és ehhez valószínűleg csatlakozni fog az osztrák tartományi közsegi közegészségügyi viszonyainak javítására alakult egyesület. Oktató filmeket is készülnek bemutatni.

Az uralkodó hangulat és a kiállítást iránt tanúsított eddigi érdeklődés után itélve, remélhető, hogy az osztrák tavaszi mintavásárnak szép sikere lesz.

Tagjaink figyelmébe! Felhívjuk azokat a tagokat, akik a barcelonai kiállításon résztvenni szándékoznak, hogy kiállítandó tárgyaikat sziveskedjenek közvetlenül a zagrebi kereskedelmi és iparkamarához küldeni, még pedig annak megjelölésével, hogy az illető tárgyak a barcelonai kiállításra vannak szánva.

Egy métermázs cukorrépa — öt kiló cukor

A cukorrépa termelők erélyes határozati javaslatban követelik a cukorgyárak repaátvételi politikájának megváltoztatását

Beogradból jelentik: Az elmúlt napokban Beogradban az ország cukorrépa termelői konferenciát tartottak. Ezen a konferencián több mint 200 delegátus vett részt. A tanácskozások után rezolúciót fogadtak el, amelyben a repa termelők a következőképpen fogalmazták meg a követeléseiket:

A repa termelés nagyobb sikere érdekében a repa termelők ezentúl nem a gyáraknak fogják átadni a repát, hanem a repa termelők szövetsége fogja majd a repamennyiségeket átvenni és a gyárakban leszállítani. A repa termelők a repa termelés feljavítása érdekében szükségesnek tartják, hogy a cukorrépa rayonizációját vigyék keresztül. Hozzá kell látni a repamagvak kiválasztásához. A repa árát a kollektív szerződéssel kell megállapítani és abban az esetben, ha a termelők szövetsége és a gyárosok között nem jönne létre a megegyezés, a kormány döntene a repa árának a magasságáról. Az elhanyagolt repa termelés érdekében arra is szükség volna, hogy a cukorrépa vámjából három éven keresztül 50 parát a repa termelők szövetségének a rendelkezésére bocsássanak.

A cukorgyárak igazgatóságába vegyék fel a repa termelőket is, azonkívül kötelezni kell a cukorgyárakat arra is, hogy annyi cukrot exportáljanak, amennyit a gyárak koksza, repamagra, kemikáliákra és más fontos, külföldről szerzett cikkekre kiadnak.

A repa termelők érdekében állna, hogy esetleg törvényes úton is lehetővé tegyék számukra cukorgyárak alakítását is, fontos volna azonkívül az is, hogy a cukorgyárak a külföldön a versenyt felvehessék, hogy a cukorgyárakat mentesítsék legalább három esztendőre a fogvasztási adó fizetése alól, ilyen alapon a Sztariszivácson önhibáján kívül válságba került cukorgyárak is talpra lehetne állítani.

Egybe kell hívni a repa termelők és a cukorgyárosok közös konferenciáját is és egy métermázs repa drát öt kiló kristálycukorral kellene egyenlővé tenni. Ha ezt nem lehetne elérni, akkor a védvámok ötven százalékát a repa termelőknél kellene átadni.

Amlig cipőjének nincsen tükörfénye, Nem is lehet Onnek soha tekintélye. Tegyen tehát róla! Tekintélye lesz Hogyha azonnal egy PYRAM-PASZTÁT vesz!

BELFÖLD

A kormány a tengerparton vámszabadraktárakat állít fel. Beogradból jelentik: Beogradi gazdasági körök is több ízben követelték, hogy Jugoszlávia állítson fel a tengerparton szabad vámraktárakat. A jugoszláv tengerhajózás a nagy verseny ellenére is igen szép eredményeket tud felmutatni. Az eredmények kedvezőbbek lettek volna, ha már ilyen vámszabadraktárak felett rendelkezünk volna. A vámszabadraktárak hiánya következtében a külföldi nemzetiségű kájak természetesen az ország szabadraktárakat keresték fel. A kormány most változtatni akar ezen a helyzeten és Sibenikben, Spliben, Metkovicben és Susakon akar ilyen vámszabadraktárakat felállítani.

A Jugoszláv Banka közgyűlése. Zagreből jelentik: A Jugoszláv Banka d. d. március hó 27-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését az intézet zagrebi székházában. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság jelentését az elmúlt év üzleteredményéről, jóváhagyta a zárszámadásokat és egyhangulag elfogadta a 10,542,916,95 dinár tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatot. Eszerint a Jugoszláv Banka az elmúlt üzletév után részvényenként 8% osztalékot fizet, illetve az 1928. évi 20. számú kiegészítő nyolc dinár értékben váltja be. A szelvények beváltását március hó 27-től eszközlik az intézet összes pénztárájánál. A tiszta nyereségnek az osztalék kifizetése után fennmaradó hányadát részben a tartalékalaphoz esztolják, részben a nyugdíjalap növelésére fordítják. 828.175,47 dinárt pedig az új üzletévre hoznak át. Az igazgatóság új tagjaivá a közgyűlés Tille Antonint, a Zsivnotszka Banka Prag. vezérigazgató-helyettesét, Mihačovich pl. Antun nagybírókóst, dr. Marković Bogdan nv. minisztert és dr. Mogan Julije ügyvédet választották meg. Az üzleteredményekről szóló értesítőt és a zárszámadásokat a bank minden érdeklődőnek kívánatra díjtalanul megküldi.

Megalakult a jugoszláv szénbányatulajdonosok szövetsége. Beogradból jelentik: Az elmúlt napokban Beogradban megalakult a szénbányatulajdonosok országos szövetsége. A szövetség elnökévé Genesics Györgye volt minisztert választották meg.

A jugoszláv faipar a barcelonai világtalálton. A Bácsmegeyi Napló március 23-iki száma már megemlékezett a barcelonai világtaláltsárról, amelyen Jugoszlávia is méltóképpen képviselt részt. Országunk a kiállításon nagyszabású ípavillont állít fel, a legkiválóbb jugoszláv művészek és építészmérnökök tervei szerint. A pavillon be fogja mutatni a jugoszláv piacon előállított fémeket eredetiben, minden festés nélkül. Mint értesítünk, a kiállítási pavillon egész faanyagát vajdasági cég, a szentai Gőzfűrésztársaság fagegymunkáló ipartelepe szállítja. A cég már munkába is vette a pavillon faanyagának megmunkálását és a szakköröket bizonyára érdekelni fogja az anyag megtekintése, mielőtt az Barcelonába kerül. Ebben a pavillonban be fogják mutatni a jugoszláv ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági termékeket az egyes jugoszláv vidékek népviseletével. Kormányunk a legrövidebb időn belül megkezdi és valószínűleg perfektiálja — remélhetőleg a kiállítás megnyitása előtt — az életbevágóan fontos kereskedelmi szerződést Spanyolországgal.

Kartellbe akarnak tömörülni a jugoszláviai faktormelők. Az erdőügyi miniszterium jelentése szerint az S. H. S. királyság erdőterülete az ország egész területének 30,5 százaléka és mintegy 4200 millió dinár töké képvisel. Nagyobb- és középfűrésztelep van 301, kisebb fűrésztelep 2376, azonkívül több gyár foglalkozik kivonatok, szárazdesztillátumok és cellulóze gyártásával. A jelentősebb ilyen gyárak és részvénytársaságok a »Jela« Krivaja, »Vardar« és »Sipad«. A jugoszláv faipar 1923 óta állandóan fejlődik. A legfőbb fogyasztók Olaszország, Magyarország, Németország, Argentína, Anglia és Franciaország. A Levante-piacon is tért nyer a jugoszláv faipar, tekintettel minőségére és olcsóságára. A Délamerikába és Délafrikába irányuló kivitel is emelkedőben van. A fakivitelben Jugoszláviának legversenyesebb versenytársa Románia. A román vállalatok igyekeznek a jugoszláv vállalatokkal nemzetközi kartellt létrehozni. A román lei 1927. évi emelkedése folytán a román fakivitel jelentősen megerősödött, hogy az érdeklődés a román fa iránt egészen egészen megszűnt. Ennek folytán a jugoszláv erdőtermékek kivitele jelentősen emelkedett. Így az 1928. év első felében az épületfakivitel 777.998 tonna volt 610 millió dinár értékben, míg 1927-ben ugyanennyi

idő alatt csupán 621.137 tonna 453 millió dinár értékben. A jugoszláv fa átlag 2—3 dollárral volt olcsóbb, mint a román. A jugoszláv és a román faipar képviselői Bécsben tárgyalásokat folytattak egy nemzetközi kartell létesítése érdekében. De eredménytelenül, mert a Sipa és Vardar jugoszláv cégek nemzeti kartell létesítésére törekednek.

Új mezőgazdasági gépgyár Jugoszláviában. Az ország mezőgazdasági fejlődésének jele, hogy egyre több mezőgazdasági gépgyár keres letelepedést Jugoszláviában. Most az ismert Kühne E. r.-t. mosoni gépgyár szándékozik megtelepedni Jugoszláviában. Szerdán Noviszadra érkezett a Kühne-gyár részéről Koch László vezérigazgató, Poltzterer József cégvezető és Steiner Ferenc főtisztviselő, akik Noviszadon és Beogradban akarnak tárgyalásokat folytatni. A terv szerint Noviszadon a Kühne-gyár központot létesítené s az ország több helyén fiókot állítana fel. — A mosoni Kühne-gyár Magyarország legregyebb mezőgazdasági gépgyári cége. Különösen vetőgépei közismertek a Vajdaság mezőgazdái körében.

Amerikai kézikönyv Jugoszlávia kereskedelméről

A beogradi amerikai konzul érdekes könyve

A külkereskedelmi hírszolgálat szervezése a világ-gazdaság mai helyzetében minden a világkereskedelemben érdekelt ország részére nagy jelentőségű. Ennek főmestere az angolok. Az angol hírszolgálat központja a »Department of Overseas Trade«, amely a világ 37 államában tart fenn szervezetet. Az amerikai Egyesült Államok azonban az utóbbi időben sokkal nagyobb mértékben kiépitették külföldi gazdasági hírszolgálatukat, amelynek szervezete a »Bureau of Foreign and Domestic Commerce«. Ez az intézmény 37 államában 42 irodát tart fenn, amelyekben 29 kereskedelmi attasé, 83 kereskedelmi titkár és 500 hivatalnok teljesít szolgálatot. Ez a szervezeti-rendkívül értékes és érdekes hivatalos jelentéseket ad ki a következő címen: »Commerce Reports«, »Trade Promotion Series«, »Special Agents Series« és kitűnő kézikönyveket is ad »Handbooks« címen egyes államokról és a fontosabb árucikportokról. Így nemrég értékes kézikönyvet adtak ki az SHS állam kereskedelméről a következő címmel: »Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes. A Commercial and Industrial Handbook«, szerkesztette Kenneth S. Patton beogradi amerikai konzul, kiadta a »Department of Commerce Washington«. A könyv 261 oldal terjedelmű és ára 0,85 dollár.

A jugoszláv gazdasági életnek alig van olyan kérdése, amelyet a könyv ne tárgyalna és amelyről az idegen kereskedő ne kapna a könyvben részletes és kimerítő felvilágosítást, legyen az akár a földirtokrendszer, az adózás, a közigazgatás, az erdőgazdaság, vagy a gabonatermelés és kereskedelem, ásványok és kőzetekre vonatkozó különleges kérdések, vagy a társaságok alapítására vonatkozó törvények és előírások, a szabadalmi jogra, a védjegy védelemre vonatkozó intézkedések, stb. a könyv mindezekre a kérdésekre a legrészletesebb felvilágosítást nyújtja, vagy legalább is megjelöli a forrásokat, ahol részletes utbaigazítás található.

Különösen érdekes az a rész, amelyben utbaigazítások vannak a Jugoszláviával való kereskedelem szempontjából. A piac általános megoldására vonatkozó fejezetben például nem egy a mi kereskedőink részére is hasznos megállapítás van. Ebben a fejezetben többek közt ezeket írja az amerikai könyv:

»Az üzleteket (Jugoszláviában) csekély forgalom mellett nagy haszonnal bonyolítják le. A gyors árucere melletti kisebb haszon előnyét még nem ismerték fel.

Az ország kereskedői mindinkább megszokták, hogy rendeléseiket a külföldi cégek utazóinál adják fel és így a helyi földi közvetítőt kikapcsolják.

A képviselők és ügyvédök (a külföldi cégek itteni képviselői) legnagyobb részét nagy kereskedők, akik saját számlára vásárolnak, saját detailüzleteikben eladják s egyidejűleg a kiskereskedőket is ellátják. A gyarmat és a textilárak kivételével ritkán bonyolítják le az üzleteket kommissionárook által.

A rendelések megszerzéséről többek közt ezeket mondja az amerikai könyv:

A katalógusok segítségével való eladás egyáltalán nem felel meg a (jugoszláv) kereskedők szokásainak és gyakorlatának, mert ezek változhatatlanul ragaszkodnak ahhoz, hogy az drut előbb lássák, vagy leg-

alább is az eladó cég képviselőjével személyesen tárgyaljanak. — A piacszerzés reklámok után nem igen fejlődött. Csak ha valamely cikk már be van vezetve, akkor lehet esetleg annak továbbterjesztését reklámokkal elősegíteni. De hogy reklám utján egy cikk bevezetessék, arra kevés a kilátás, mert ez a módszer ellenkezik a jugoszláviai népszokással. — A kereskedelmi vásárok és kiállítások az országban a legjobb eszközök annak, hogy külföldi áruk az SHS királyságba bevezetessenek. Bemutatókat és mintákat az illusztrált katalógusokkal szemben előnyben részesítik.

A hitelezési és eladási feltételekről beszélve többek közt ilyen megállapításokat tartalmaz az amerikai konzul könyve:

»A jugoszláv kereskedők megszokták, hogy 60—90 napos fizetési terminusokat kapjanak. Egyes külföldi exportörök és gyárosok behajózzák néha áruikat konsignatíóval is. A jelentősebb cégek abban a helyzetben vannak, hogy bankgaranciákat nyújtsanak a hitel alapjául. — A szállítási határidők tekintetében a legfontosabbban meg kell állapodni. Ez annál is inkább fontos, mert a jugoszláv importörök nem tartanak nagy raktárt és ezért ragaszkodnak a gyors szállításhoz. — Az összes behajózott árukat különös figyelemmel kell csomagolni, hogy azok a durvább kezelésre és a túlzott hőmérsékletre alkalmasak legyenek.

Már ezekből a szemelvényekből is látható, hogy az amerikai konzul könyve a mi kereskedelmi és gazdasági körünkre nézve is feltétlenül tanulságos, mert kitűnik belőle, hogy egyes nálunk divó kereskedelmi szokást a nagy külföldi államok illetékes körei hogyan ítélik meg és abból milyen következtetést vonnak le.

184.156 kisipari üzem, 4.031 gyáripari vállalat és 98.619 kereskedelmi cég van Jugoszláviában

A gyáriparosok országos szövetsége és a jugoszláv gazdasági kamarák adatai alapján most készült el az a hivatalos kimutatás, mely pontos statisztikai adatok alapján megállapítja, hogy Jugoszláviában hány kereskedelmi cég, gyáripari vállalat és hány kisipari üzem van. Az adatok 1927 évre vonatkoznak. Eszerint Jugoszláviában 98.619 kereskedelmi cég, 4.031 gyáripari vállalat és 184.156 kisipari üzem van.

A beogradi kamara területén 20.000 kereskedelmi cég és 676 gyáripari vállalat, Beogradban és Szkopljében együttesen 60.000 kisipari üzem működik.

A zagrebi kamara területén 35.048 a vállalatok száma, ebből 13.149 kereskedelmi, 764 gyáripari vállalat.

Az osztríeki kamara területén 19.686 vállalat van, ebből 3.900 kereskedelmi cég, 15.522 kisiparos üzem és 264 gyáripari vállalat van.

A ljubljani kamara területén 38.822 vállalat közül 11.835 gyáripari, 26.556 kisipari és 431 gyáripari vállalat van.

A noviszadi kamara területén 12.286 vállalat közül 2.791 gyáripari, 9.023 ipari és 468 gyáripari vállalat van.

A hecskerekai kamara területén 16.204 vállalat közül 4.825 kereskedelmi, 11.300 ipari és 283 gyáripari vállalat van.

A szarajevói kamara területén 55.384 vállalat közül 21.661 kereskedelmi, 33.244 kisipari és 478 gyáripari vállalat van.

A spliti kamara területén 13.081 vállalat közül 7.424 gyáripari, 5.393 ipari és 264 gyáripari vállalat van.

Végül a dubrovnikai kamara területén 4.738 vállalat közül 2.239 kereskedelmi, 2.494 kisipari és 5 gyáripari vállalat van.

A gyáripari vállalatok szakmák szerint a következők: 1.387 mezőgazdasági, termény és élelmiszeripari, 112 hőipari és börtfeldolgozó ipari, 635 faipari, 70 papíripari, 194 kémiai, 213 textil, 40 kalap és esernyőipari, 26 ruhá és fehéreneműipari, 36 bányáipari, 235 fém és gépipari, 88 bányászati, 34 bauxit és tünipipari 58 cement, gipsz és mészipari, 10 celluloid, gomb és fésűipari, 22 kozmetikai ipari, 19 vagon és repülőgépipari, elektrotechnikai, 113 grafiikai és nyomdaipari, 147 villamosközpont és légszuszgári és 73 más gyáripari vállalat van.

A bankárszövetség központi kimutatása szerint 1926-ban 691 bank-részvénytársaság volt, amely számban ninesenek benne a fiókok, sem a Nemzeti Bank, a Jelzálogbank, a Postatakarékpénztár és azoknak fiókjai. Jugoszláviában 16 biztosító társaság működik.

Stara-Moravica . . . .

A PETKUS-t nagy érdeklődéssel fogadták és nagyon sokan tisztították.

A gép a megadott teljesítményt túlhaladja, cca 40 százalékkal lehet többet ráengedni, mint az előirt teljesítmény. A tisztítási eredmény kielégítő, a gép kezelése semminemű nehézséget nem okozott.

Szakács M. s Ts i
hengermalom
Stara-Moravica

Žednik . . . .

A gép népszerűsítésére reklámul a jó tisztítást használtuk. A berendezést a községben megelégedéssel fogadták és igen szép mértékben vették igénybe. A gép a megadott teljesítményt túlhaladja, a tisztogatási eredmény jó, a kezelése pedig nem okozott nehézséget.

Tisztelettel
Pressburger i Huber
Žednik

Sorsdöntő

a gondosság a vetőmagtisztító- és osztályozó-gép helyes megválasztásánál!

Érdeklődés nek költ érvetessel szolgál és úzenben megékinthező a vezérkép i-cletnél:

Željeznička ul. 105/107 **Bárdos és Brachfeld, Novisad** Željeznička ul. 105/107

Dughagyma

Fokhagyma

Étkezési hagyma

Kifli-krumpli

Ültetésre rőzsaburgonya

Étkezési burgonya

valamint ültetni való importált és hazai

f a j b a b o k

minden minőségben kaphatók a

Paprika Spitzer

üzletében

SUBOTICA, Zrinjski trg 4. szám

Továbbá az ő szes kerti és mezei magvak.

Kicsinyben és nagyban

Bogaras meletti tanyámon tiszta vérben tenyésztett bergshieri 8 darab tíz hónapos

tenyészkán

eladó

Deutsch V Imas, Senta

Plisse-üzem berendezésére

előnyös árajánlat szolgál

I. Grünwald

Subotica 260

Rudíeva n'les 3-5

Elismerő nyilatkozat.

Megboldogult férjem, Sava T. Popović Beograd, a „PHÖNIX“ Eletbiztosító Társaság Wien, beogradi igazgatóságánál

100,000 dináros életbiztosítást kötött.

Férjem 1929 március hóban meghalt, én az életbiztosítás liquidálásért a „PHÖNIX“ Biztosító Társasághoz fordultam, amely kérésemnek azonnal eleget tett és a biztosítási összeget, 100.000 dinárt azonnal kifizette.

A PHÖNIX Életbiztosító Társaság ezen gyors és kifogástalan elintézése késztet arra, hogy mindenkinek ajánljam, aki magát és családjának jövőjét biztosítani akarja.

Beograd, 1929 március 8.

Leposava Popović

Ügyes autógén-hegesztő kerestetik

Ajánlatok 233

BRAČA BOHN öntödéhez Vel. Kikinda küldendők

Prima, étkezési, Voltman, Voltman-róssa és Welser Róssa

burgonyát

azonnal szállításra ajánl

Szemző Béla

Subotica, Oslobodjenja ul. 12.

Telefon 687

3033

Virágai

gyönyörűen fejlődnek és pompásan virulnak ha KANIPUS növényteljesítővel neveljük őket. Ár 12.50 és 22 - Din. Szorgalmasan TOJÓK aprószárnyasok nevelésére, hízalásra és baromfi betegségek ellen utóérhetően a KOKO baromfi-örök. Ár 10.-, 40.- és 115.- Din. Szemző Béla, Oslobodjenja ul. 12. Subotica. Telefon 687.

Erett **banán,**

olasz

karfiol

kapható

Kőrösi Géza

cégnél - Telefon 5-13

Frisissen sült

macesz

és

törmelék

kapható

SOMBORI MACESZGYÁR

Kosovska ul. 4 244

Speziális **rádióasztalok** izléses kivitelben, minden színben kaphatók, valamint **rádiókazettákat** méret szerint készít KAIĆ LAJOS SUBOTICA, II. Zavojska ul. 5

Saját termésű **DEJKA** Híllő, ruzsing és siller bor valamint törköly pálinka a te ju anyo abo n kapható LIPIKOVITS MORNÁL SUBOTICA 17 EFONSTÁ 143. 244

DUGHAGYMA prima gömbösi árú, leg-olcsóbb napi áron kapható **Kovács Bálintnál** Novisad, Futoški put 46

PAPRIKA a suboticeai orth. törábbi DEUSCI MOZES úr felügyelete alatt kizárólag **Sugár Manó cégnél** kapható

Női h risnya minden szíben	6.-
Női flórharisnya jó minőségben	11.-
Női selyemharisnya divat zsinoban	12.-
Női ke t ü	5.-
Női cernakeztyű jó minőségben	11.-
Női bőrkeztyű classe	40.-

Husvétii olcsóság

BRAČA

LITTMANN-nál

Subotica (Huspiac)

Na yérdemü v. v. nk husvétii ajándéka r. r. szes lne

Női lassékeztyű ma chetava	50.-
Férfi ing	30.-
Férfi ing g. rral	58.-
Férfi zokni min. szíben	4.50
Selyem nyakken 16 divat zsinoban	4.-
Selyem nyakkendő nem horozt	6.-

Parkett-gyári **I-a tűzifa** 100 kg.-ként **30** dinár. Nagybeni v. t. l. házhoz szállítva **30** nél nagy árkedvezmény **J. Vujković i Drug** Subotica, te. 6-69.

NYILT-TÉR

Poziv

«SLOGA» POKOPNO POTPORNO UDRUŽENJE održaće svoju godišnju

redovnu skupštinu

7-og aprila 1929. god. poslepodne u 4 sati, u slučaju nesporazumnosti 7-og aprila 1929. god. poslepodne u 5 sati u prostoriji kafane »London« (Pašičeva ul. br. 3.) na koju se članovi učtivo pozivaju.

PREDMET:

1. Odredba 4 overovljača zapisnika.
2. Izveštaj i predstavljanje zaključnog računa i rešenje o davanju dispencije.
3. Izabranje predsedništva, 35 odbornika i 5 nadzornika.
4. Eventualni predlozi.

Predsedništvo.

Meghivó

A »SLOGA« TEMETKEZÉSI SEGÉLYEGYESÜLET 1929 évi április hó 7-én d. u. 4 óraker, határozatképtelenség esetén 1929. évi április hó 7-én d. u. 5 óraker a »London« vendéglő helyiségében (Pašičeva ul. 3. edénypiac)

évi rendes közgyűlést

tart, melyre az egyesület tartjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Négy jegyzőkönyvi hitelesítő kijelölése.
2. Jelentés és zárszámadás előterjesztése az 1928 évről. Határozathozatal és felmentvény megadása.
3. Az elnökség, 35 választmányi tag és 5 felügyelőbizottsági tag megválasztása.
4. Esetleges indítványok.

3024

Elnökség.

Tavaszi és nyári

angol szövetujdonságok

órási választékban megérkeztek.

Bózsó, szabó, Subotica

2843

Telefon 6-51

DOM NARODNOG ZDRAVLJA NOVISAD.

Építési anyagok beszerzése

Fenti intézet 1. évi március 30-án d. e. 11 óraker az intézet irodájában árlejtést tart a következő anyagok beszerzésére:

- 25 köbméter fűrészelt, tetőhöz való épületfára m gerenda, 6 m horogfa),
- 3.500 darab Bohu-cserépre,
- 40.000 darab téglára,
- 1 vagon mészre,
- 24 köbméter homokra,
- 50 métermázsza cementre.

Fenti anyagok előirányzati összege 50.000 dinár. Az anyagokra háromszoros mennyiségben van szükség és pedig a sztarapazovai és irigi egészségügyi állomás és a rumai közegészségügyi otthon részére. Minden intézmény részére külön-külön ajánlat nyújtandó be a fenti mennyiségre. Az ajánlatokat 100 dináros okmánybélyeggel kell ellátni. Az általános és műszaki feltételek fenti intézet irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Későbbben érkező ajánlatokat nem vesszünk figyelembe.

Noviszad, 1929 március 22.

Dom Narodnog Zdravlja Noviszad.

9462

Horgosi Izs. Hitközség, Horgos

A horgosi izs. hitközség keres egy olyan előimádkozót és metszőt, ki iparral vagy kereskedéssel foglalkozik.

Lakást megfelelő üzlethelyiséggel adunk. Ajánlkozónak megfelelő bizonyítványokkal kell rendelkeznie.

Fizetés megegyezés szerint. Horgos, 1929 március 27.

3048

Drach, elnök.

Beograd Központjában
Rác Lajos
vezetése alatt
»RUSKI CAR«
étterem és kávéház
az intelligencia találkozó-helye!
A szaterénban az
»Eldorado Variete«
április 1-én újból megnyil k
elsőrangú attrakciókkal, ahol mérsékelt
árak mellett kellemesen töltheti szabad
estjét 391

Az étteremben minden este PATAKAI zenekara játszik

A Varietében Telemann díszszíntartója szórakoztat

Csunya fogkő

eltorzítja a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszataszító. Mindkét szépségihát alapsán el lehet tüntetni a pompás, üdítő Chlorodont-fogkrém esetleg már egyszeri használataival. A fogak bedörzsölés után gyönyörű elefántcsontszínbén ragyognak, még az oldal-só részek is, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogzatos sör-téji Chlorodont-fogkő-t használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyén kísérletet egy kis tubus fogkrémmel, melynek ára Din. 8.-, Chlorodont-fogkefék gyermekek, hölgyek részére (puha sör-téji), urak részére (kemény sör-téji). Csak kék-zöld színű csomagolásban és „Chlorodont” felirattal valódi. Mindentűt kapható. — Ezen hirdetés mint nyomtatvány (nyilt borítékban) beküldés ellenében egy többszöri használatra elegendő próba-tubussal ingyen szolgál: Leo-Werke A.-G., jugoszlávia vezérképviselése: Travnice Zlatorog, Maribor. 11

Hűtőgépek a tenyészállatvásáron!

BUDAPEST, Pongrácz-ut március 22-25

Minden szakértelem és vegyszer nélkü működő

Brown-Boveri (A=S) hűtőautomata

és elsőrangú ammoniak kompresszorok

Gellért Ignác és Társa R. T.
Budapest, VI

Podmaniczky-u. 41 Telefon: 92-81

Világceg keres azonnalra

kizárólag elsőrangú tapasztalatokkal rendelkező

ügyes eladó okleveles gépészmérnököt

aki a Diesel-motorok, légtelgyári és aprítógépek terén kiváló kereskedő és műszaki gyakorlattal rendelkezik.

csak elsőrangú akvizitör

megfelelő nyelvismerettel jöhet tekintetbe, aki képességeit okiratokkal tudja igazolni. Rés ltes ajánlatok az eddigi működés leírásával és szükséges referenciák feltüntetésével „Ingenieur 170” alatt kéretnek Rudolf Mossehaz, Beograd

20 ÉVES GYAKORLATI TAPASZTALATTAL
BIBER
A LEGJOBB BIZONYÍTHATÁSÚ SZIGEFELŐÁNYAG FALMEDVESSÉG TALAJVIZ.
SALÉTRON SAVAK ELLEN!

Háborúelőtti minőségben és csomagolásban — a Vajda ágynyi vonatadóiunkat is — újból kapható
BIBER WERKE
REPRÄSENTANZ: SUBOTICA
I. Sokolska 6. Telefon 868. 2 99

Kérjen ajánlatot
mész, cement és építkezési anyagokról
külön minőséget a legelőbb áron szállíthatok
SIPOS SANDOR SUBOTICA
I. Sokolska 6. — Telefon 868. 2898

BUDAPESTEN
BÁCSMEGYEI NAPLÓT OLVASHAT A
Népopera Kávéházban
Rákóczi ut 59.
Bácskaiak találkozóhelye
Elsőrendű magyar konyha. — Külön fajborok. — Zene. — Bácskai kiszolgálás.

Nemigérek, hanem adok
olcsó árért hucvétí tojást és elsőrendű süteményt din. 2-50-ért, torták dinár 40-—től kezdve
Steiner cukrászda
Subotica — Telefon 2-06.

EGYSZERŰ ÉS STYL. BUTOR
ÉDER KALMAN BUTORCSARNOKÁBAN
SUBOTICA, Vilsonova ul. 40. — Te. 6-82.

Eredeti francia modellkalapok
kizárólag nálam kaphatók. — Szolid és finom izlés! Olcsó árak!
Heiduska Mariska Subotica

Ondolálás, hajvágás, fejmosás, hajfestés Szpecialista hölgyparóka készítésben és egyéb hajmunkákban. — Olcsó árak. **V. Bulajic** SUBOTICA Aleksandrova 15 Prokesh-palota

Eladó malomgépek

- 1 db 12 tömlős szellőztető (Saugfi or)
- 1 . hozzávaló exhausztor
- 1 . 2-es számú (Rentábel) hámozó
- 1 . Eureka-kefegőp
- 3 . 4 részü sikszia 10 kerettel
- 2 . dupla dara- és doretisztító
- 1 . 250/800 dupla „Ganz” vasszekrényes simaőrő hengerszék
- 1 . dupla detasör

A gépek kifogástalan állapotban vannak, egyrésztük üzemben is megtekinthető

Szakács Mátyás és Társai malom, Stara Moravica (Bácska)

UJ BUICK és CITROEN automobilonok

4 és 6 hengerrel. Használt generáljavított autók, Citroen csukott-nyitott, Fiat 502. 503 kocsik, Ford luxus és teherautók, leghosszabb letartatási részletfizetésre kaphatók. Használt autókát becserele

KAIN LAJOS
Buick-Citroen képviselöte
SUBOTICA, Városháza épület

szőlőoltványt

Mielött vásárol, tekintse meg személyesen szőlőoltványtelepet, hol a legprímabb elsőosztályú oltványokat, amerikai vadalanra olva jutányos árban szerezheti be **Sévár László** mintaszőlő- és szőlőoltványtelepe Petrovaradin, Bakačeva ulica 523. Ugy az alany, mint a faj tisztaságáért teljes garanciát vállalok 1238

SLAVEKS FURNIROKAT

legjutányosabban szerezheti be SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU Zagreb, Brod n°5 vezérképviselőjénél **LUDWIG HUBERTI SIN, NOVISAD** Cara Dušana 33. Postafiók 25

Szőlőparcellázás

Kraljevbrgen, Szobonya Bertalan szőlőgazdaságában 1-2 holdas parcellákban. — Bővebbet a helyszínen. Őszi szedésű sima szőlővessző ezerjő, kövid nka, rizling à 25 para, ugyanilyen és egyéb bor és csemege fajták 2 éves gyökeres példányokban, à 1 dinár. Po bujtás szintén 2 éves, à 1 1/2 dinár. Valamint cca 60 hektóliter ó és új bor eladó

Mauthner-

féle nemesített, legmagasabb csiraképes-ségű mezőgazdasági és kerti magvak kaphatók a legelőnyösebb feltételek és kiszolgálás mellett a vezérképviselőnél

Velimir Lederernél
Subotica Manojlovičeva 7 Telefon 628

Jóvidéki vámmalom

60-150 mm. napi teljesítménnyel és jó karban **bérbe kerestetik**

Ajánlatok részletes leírással és a feltételek kéretnek „Jó szakemberek” jellege alatt a kiadó hivatalba

O. Englebort

gummi gyára
képviselőket keres

Horvátország, Szlovénia, Vajdaság, Szerbia, Dél szerbia, Bosznia, Hercegovina és Dalmácia területére Ajánlatok „172” jellegre a Jugosl. Rudolf Mosse A. D. Beograd címre küldendők. 2900

Piukovits József
szőlőbirtokos, Subotica, Jelašičeva 4

husvéti borárai:

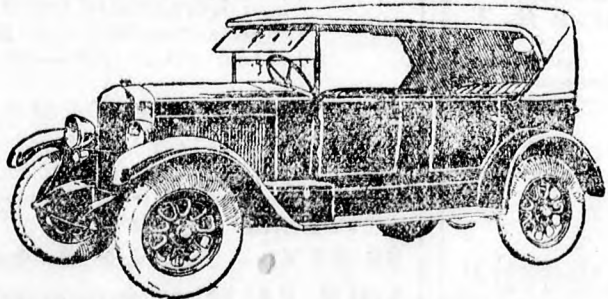
- Nemes kádárka litere 6 dinár
- Fehér asztali bor „ 7 dinár
- Ó-bor 1927-es „ 8 dinár
- Ó-bor 1926-os „ 10 dinár

Kisüstön főtt saját főzésű pálinkái olcsó árban

A szabadalmazott Eternit-pala-eladás, ugyszintén minden méretű fűrészelt és faragott épületfa, deszka, lécs és cserép, mind elsőrendű minőségben, a legolcsóbb napi áron kapható. Kérjen ajánlatot

Dohány Zoltán fakereskedő
Telefon 3-65 Szubotica Telefon 3-65

FIAT automobilonok

509, 520 és 521, modellek személy, csukott és nyitott Teher chassiek || FIAT traktorok 1-3 tonnáig || valamint az összes alkatrészek azokhoz

„AUTOCAR”
cégnél NOVISAD, Trifkovičev trg 5. — Telefon 21-32
Continental gummi képviselöte

Tavaszi üdonságok

KÖPENYEKRE

Férfi szövetek

MINTÁS ÉS SIMA SELYEM-KÜLÖNLEGESSÉGEK RAKTÁRON VANNAK

Pero Vujković
Divatkülönlegességek

Aruim minősége elsőrendű, áraim szigoruan szabottak és szolidak

Komlózsineg

árainkat mélyen leszállítottuk!
SCHIFF ÁBRAHÁM, NOVISAD

zsák-, zsineg- és ponyvanagykereskedő — zsák- és ponyvakölcsönző
Telefon: 2403. Telegr.: Jutešif. Fiók: BEOGRAD.SAVA. Kérjen árajánlatot!

LEVELEZÉS

A névjegy szombaton a Bárány kávéházban tévedésből lett visszautasítva. Cim a kiadóban. 3001

Elsőrendű anyagból, szolid kivitelben, modern vonalakkal készülnek. Branchler butorai. Subotica, Halpiaz. 411

HÁZASSÁG

Férjhezadnám gyönyörű, szép, intelligens gyermektelen özyegy hugomat, ki 500.000 dinár készpénz hozománya dacára szerény, háziasszony, oly jó zsidó családból származó diplomás, vagy biztos existenciájú gyáros tisztességes, feltétlenül intelligens 30-35 éves územberhez, kinél egy anyagiakban, mint megértést illetően biztossá láttnám jövőjét. Csakis teljes című leveleket »Harmonia« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 2892

FOGLALKOZÁS

Társat keresek trafik megnyitáshoz. Peié ügynökség, Subotica, Cara Dušana ulica 5. 3041

Betársulnék fizetkez közreműködéssel 15.000 dinár készpénzzel Cim Peié Subotica, Cara Dušana 5. 3047

Jutalekos utazókat keresünk szabadalmazott reklámcsikkek eladására Magyarországon és Romániában. Kiváló jó kereset. R. Tominc, Maribor, Gosposka ul. 26/II. 3016

Kaució iccást keresek licno pravoval depóba, mely esetleg eladó is. Cim a kiadóban. 3002

Angol nyelvoktatásra váltal egyesekét és csoportokban amerikai urileány. — Zmaj Jovina ulica 2., földszint balra. 3028

Mindenes férfit és nőt felvesz Stipie étterem, Subotica. 3010

Szakácsnők, perfekt, kitűnő bizonyítványokkal állást keres. Cim a kiadóban. 3009

Mezőgazdasági altiszt, beszél magyarul, németül és keveset szerbül, állást keres. Cim: Dr. Szántó Miklós Szombor, Apatinji ut. 2943

Bejárónéknak, koser házba is, elmegnék. Cim a kiadóban. 2934

Faktor, selbständig, vertraulich, technisch im Satz und Druck ausgebildet, insbesondere in Qualitätsarbeiten leistungsfähig, wird für dauernde Anstellung gesucht. Angebote an Tiskara Eugen Sekler, Osijek I. zu richten. 2913

Kiszáználunk és önálló iparosoknak a szuboticei telekkönyvben felvett ingatlanaira kölcsönöket folyósítunk 4-8 éves lefizetéssel Centralna Banka Subotica. 2465

Szifár, perfekt mérlegspecialista, április 1-re állást keres. Cim a kiadóban. 3029

Földbirtokok, malmok, házak, vendéglők adásvételét, bérbeadását, törlesztéses kölcsönök közvetítését vállalom bárhol. Bodor Lajos ügynök, Vel. Bezskelek, Begejski rod 8., szőnyeggyár mellett. 2503

Utazót keresünk, aki Dél-szerbiát állandóan látogatja. Ajánlatok »Harmonia« jellegre a kiadóba küldendők. 2883

Kéfékötő segéd, vagy leány, ki a pucolásban és behuzásban jártas, felvétetik P. Pálmai, Titel. 2892

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÓVEGEC VITRUMKÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734 2420

Beltéren keresek komplett 6 szobás, fürdőszobás családi házat megvételre. Ügy-nökök kizárva Cim Rádió Reklám, Subotica, Pašičeva ulica 7. 3046

Jóforgalmu péküzlet Csan-taviren a vásártéren, új malom mellett május 1-re kiadó vagy örökáron eladó. Bővebbet a tulajdonosnál. 2960

Eladó villa Palicsfürdőn földmivesiskolai villanyos megállóval 6 szobás, fürdőszobával, vízvezetékekkel. 20 évi adómentességgel. Bem földmivesiskola. 3032

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgubótól és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyezett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérőlapokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Zongora és jókarban levő Eladó, esetleg bérbeadó 1 hátlószoba, 8-as Wertheim HP villanymotor, egy faszassa és egyéb butorok eladók. Cim a kiadóban. 3007

Eladó, esetleg bérbeadó 1 HP villanymotor, egy fasztergapat, egy gyalupad, V., Mokrančeva ul. 9. 3025

Megérkeztek
SPITZER
szőrmeáruház
gyermekruha
modeljai
és tavaszi
szőrmeujdonságok
Subotica
Sokolska ulica 3

Határozzon önként minden cipőjavításnál
Egészség és takarékoság szempontjából,
Okosság és modern gondolkodás alapján!

Eladó Dr. Ivánovits Iván novibecsei uradalmában a múlt évi sztaribecsei tartományi kiállítás aranyéremmel kitüntetett 4 db két éves fehér bika — ugyanott elsőosztályu aranyéremmel kitüntetett szülőkől származó 20 darab egy éves mangalica tenyészkacok — ugyanott elsőosztályu aranyéremmel kitüntetett 2 és 3 éves magasvérű mének. Érdeklődni lehet az uradalom pénztárosánál, Joanović Dusan urnál, Novi Becsejen. 3019

Eladó cséplőgarnitúra MAV kazán Shuttleworth cséplővel. Dér Imre, Cantavir. 2963

4 darab kerékpár, belőle 3 női- és 1 férfibicikli, mind jó állapotban, eladó. Cim Vilsonova ul. 28. 3030

Fiatal akácia, 250 darab, eladó. Samu Pál, Bajmok. Paširska ulica. 2979

Siemens benzinnagregat (benzinmotorral egybeépített dinamó) 3 HP, 1 1/2 Kw házi villanyvilágítás előállítására moziknak, magánosoknak vagy oryosoknak kiválóan alkalmas, alig használt állapotban, alkalmi áron eladó. Cim: Dr. Szántó Miklós, Sombor. 3034

Eladó magánjáró cséplőgarnitúra 6 HP Hofherr-elevátorral és egy 4 HP benzinnagregattal. Lorenc Klumpner, Zabalj. 2989

Szardinia
Szardinia-paszta
Szardella gyűrűs (Ringh)
Szardella-paszta
Szalmonehal
Orosz hal
Keletteng, hering
Göngyölt hering
Sós hering
Dunai hering
Rák
Kaviár
Kapri
Olajbogyó
legfinomabb
Étolaj
Trüfli
Mustár
Aspik
Majones

és az összes fűszer- és csemegeárut előnyösen beszerezheti

Kurteš Miloš
fűszer- és csemegeáru kereskedésben

SUBOTICA
Huspiac Tel. 4-83

MARIJA-GYERTYA
gyári árban csakis

ROSCH JOSEFNÉL kapható

SOMBORBAN
KERJEN AJÁNLATOT!

Beograd legelőnkebb helyén jól bevezetett órási és ékszerészület eladó igen előnyös feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 2888

Használt üzletajtót rólóval megvételre keresek. Ulrich Ottó fűszerkereskedő, VI., Preradović ul. 14. 2916

BURGONYA, Woltmann, rózsák és Krüger étkezési legelősebb áron nagyban és kicsinyben kapható Trgovacko Prometno D. D. za Vojvodinu-cégnél, Subotica. Telefon 105. 3036

Eladó 8 HP Hofherr-Schranz láncos gyári magánjáró 54 collos cséplővel, gyári elevátorral, 5 éves, kifogástalan jó karban. — Csak személyesen tárgyaljunk. Schlemmer Johann, Stanišić. 3035

Gramofon, új, 85 lemezzel jutányosan eladó. Lichtneckert Jánosnál, Bajmokon. 2969

Nagy mángorló eladó. Cim: Franjo Ertl, tapetar, Sokolska ul. 7, Subotica.

Eladó kávéház Molon, az adai nagy utcán a »Kert« kávéház 600 négyszöglettel, elköltözés miatt eladó. — Érdeklődni lehet ugyanott Szántó Sándornál. 3023

Nemes rózsák, magas törzsű, bokor, fűtő rózsák, cirka 8.000 db 38 fajban, tavárra olasz szegfü dugványok, muskátli, Vanilien Salvien, Begonia, Szemperflor, mindenféle kerti palánták, azonkívül Ciklamen, Begonia Rex, Fixusok, jácint, tulipán, buxusok kicési, nagy, rendkívül nagy választékban kaphatók, viszonteladók kerestek. Kém elővirág kerteszi telepén Palić ut., Villanytelep mellett. — Parkirozókat rendkívül olcsó áron vállalok. 3041

»Lukutate« kiváló fiatalító szer, megint kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Postai szétküldés Blum gyógyszerár a főpostával szemben. Leírást Din. 2.— ellenében küldünk. 375

Eladó két magánjáró cséplőgarnitúra, kifogástalan jó állapotban. Csak személyesen tárgyalunk. Özy Guttman Jakabné és fia Velikibecskerek. 2777

Négy éves eredeti 8 HP. Hofherr-magánjáró, 16 éves 54" Gázdasági cséplő, 3 éves Fordson 30 éves, teljes 8 HP Hofherr-garnitúra, 20 éves 48" Schlick-Nicholson cséplő kedvező fizetési feltételekkel olcsón eladó. Régi gépeket új gépre becserezünk. »Mašina« gépüzlet. Velikibecskerek.

Bécsi házat jugoszlávai alattvalótól megvételre keresek. »Bega« hrdeit Velikibecskerek. 2882

Megvételre keresek magánjáró felszerelést, esetleg öreg magánjáró kazánt. Eladok egy Hofherr és Schranz elevátort kitűnő állapotban. Lukács Béla Vranjevo. 2816

Irógép vétel, eladás, javítás és karbantartás szakemberen Gémesi egyedüli irógépspecialistánál, Subotica, Paje Dobanovackog ulica 8. 207

Nagy húsvéti vásár!
Olcsó árak!

Férfi ingek, nyakkendők, kalapok, sapkák, ernyők, női selyem- és foorharisnyák, sálak, ridikülők, kofferek, nemeserek nagy választékban

Braća Stipančević
uri és női divatáru-üzletében
Subotica, Aleksandrova ul. 9. Korzó

LIFKA-MOZI

Kivételes husvétli attrakciók!

UFA CSAK UFA!

LILLIAN HARVEY
WILLY FRITSCH

a két kedvenc együttes fellépte

Az ő édes anyajegye

(Ivette sötét pontja)

Pikáns francia vígjáték. Ezenkívül

HARRY PIEL: **PANIK**

Nagypénteken zárva

Ne rendeljen addig nyomtatványt, míg nem kér
áránja a Minerva-nyomdától!

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Szállítunk „Gebrüder Bühler A. G. Uzwil” svájci gyártmánya minden
moderna malomgépet.

Vállalunk malomszerelést, rekonstrukciót, gépek átserelését.

Készítünk saját műhelyünkben minden miniatúra elosztót, csigákat,
szusztorokat, kőurkokokat, filtereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők

Vel. Bečkerek, Bajzina ul. 22 2459

Husvétli ünnepekre

olcsó bor!

1 liter kitűnő
fehér fajbor 6 din.
1 liter kadarka
siller . . . 6 din.

Nojczek Géza

fűszerkereskedésben
SUBOTICA 2746

Műjég

már kapható
Vukovics Antal
jéggyárban
V., Preradovičeva 21
Telefon 6-44 8051

Gyenge férfiak

kérjék a szenzációs
„Amor Star” ismertetőt,
azonnali eredményért ga-
rancia. Mayerhof optikus,
Vel. Bečkerek. (10 di-
nárért prospektus és fel-
világosítás.) 2643

Hol vásárol a vidéki
legolcsóbban kész férfi,
női, fiú és gyermekruhát
Szuboticán? Földes Samu
ruháruházában, Rudics
ucca gyümölcs piac. Férfi-
öltöny 525, divatraglán
675, női felöltő 425, gyer-
mekruhák 225, Trenco coat
725, munkásruhák 140 di-
náról. Tessék meggyőződni
véteknyszer nélkül, ügyel-
jen a cégre. 2751

Teljesen jó karban levő 80
HP és 6 HP villanymotor és
egy szijgyártógép nagyon
előnyös áron eladó. Szu-
botica, Cara Lazara 2.

Diákok, akik nekem 100
iparos vagy kereskedő ci-
mét beküldik, szép ajándé-
kot kapnak. Gurka M. Apa-
tin. 2884

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnaponként és olcsó
költséggel. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felhívású jelzés levélben továbbítható.
Kéretlenül nem küldjük meg.

Gallért, kézelőt
darabonként 2 dinárért
mos, vasal és fényez

Nagy Györgyné

villanyerőre berendezett mosodája
VII. Hadžićeva ul. 4. (Montallion-ház mellett)

Figyelem!

Ismételten figyelmeztetjük
a t. fogyasztó közönséget,
hogy minden

IDOL CIPÓKRÉM

dobozban van egy betű.

Ha a betűkből az

IDOLKRÉM

szót összeállítja, vagy

120 drb vegyes betűt beküld

kap ezért jutalmul

egy szép órát

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d.
Novisad 1796

A legjobb
sportkerékpár

Vezérképvisező:

D. Pechmajou & Cie
Zemun

VÁROSI

MOZI

Csütörtök — Péntek

Csak két nap!

Csak két nap!

Királyok királya

Jézus Krisztus életének és szenvedéseinek története.

Mindkét rész egyszerre!

Rendes helyárak!

Előadások 4, 6 és 1/2 9 órákor

Miért dobja ki a pénzt az ablakon?

Irógép bevásárlásnál és javításnál
forduljon csakis évek óta fennálló
szakemberekhez, az egyedüli vajda-
sági AEG tőképviselőhöz. AEG mod.
6, 1929 a mai kor legmodernebb gépe.
Nagyon könnyű fizetési feltételek.
Bence és Haraszi

Subotica
első suboticiai irógépszaküzlet
Ciril i Metod trg 20. - Harambašićeva 8

Róssa- és fehérburgonyát
legolcsóbban szállít Danilo
Ivkov, Stapar. 2959

Burgonya étkészésre min-
den mennyiségben a legol-
csóbb áron kapható. Zrinji-
ski trg 11. 2961

Két elevátort, egyik Hof-
herr és a másik Máv.
gyártmányút, jó állapot-
ban megvételre keresek.
Ajánlatok Kosztolányi And-
rás, gépjávitóni hely
Bácski-Petrovac címre
küldendők. 2847

Drótkerítések legjobb mi-
nőségben Kovácsnál, Su-
botica, Lifka-mozi épület.
2434

Eladó 19-es six Oakland-
autó. Megtekinthető dr. Pe-
cze Bačko-Gradište. 2858

KÜLÖNFÉLE

Lakás, 2 szoba, előszoba,
konyha, kamra gyermekte-
len házaspárnak azonnalra
kiadó. Jugovičeva ulica 7.
Kakas-iskola mellett. 3042

Március 25-ikén elvesztett
Bajmok körüli utakon
29.171 számú autó szám,
megtaláló kéri az elad-
ni a rendőrségen vagy Sken-
derovics Tamás Kunbaja
megálló. 3043

Gsinosan butorozott szoba
azonnal kiadó. Jelačićeva
ul. 5. 3015

Kétszobás modern lakás új
házban azonnalra kiadó.
Gyonović, Pukovičeva ul.
36, Párhuzamos ut. Mária
keresztinél. 2955

A főútcán egy újonnan
épült emeletes épületben lé-
vő két uccai szoba s vízve-
zetéssel felszerelt mosdó-
szoba, nagy uccai erkéllyel
butorozva vagy butor nél-
kül kiadó. Felvilágosítást
nyújt „Dunav” biztosító
Wilsonova ulica 11. 2662

Kétszobás lakás mellékhely-
iségekkel, esetleg elő-
szobával a beltéren, má-
jus 1-re kerestetik. Cim a ki-
adóban. 2896

Házilag készült

husvétli sonka

kolbász, császárszalonna, szép fű-
töltésű sertésstülkők
legolcsóbban

Konstantinović

Lázár

fűszer- és csemegeterjeske-
désben szerkesztők be.

Ülővezetői szék a szemben
Telefon 619

Ház asszonyok figyelmébe

ajánljuk

husvétli bevásárlásainál

garantált friss árunkat
és szolid árainkat

Kovács és Gelányi

fűszer- és csemegeterjeske-
kereskedők

Subotica 2591

Labor-palota Tel.8-45

Világtalan, rokkant zongorista két kis gyermekével, akik anyja nélkül áll-
lanak, a legnagyobb nyomorban szenvednek és kéri
a jó emberek támogatását. Adományokat a ki-
adóhivatal továbbítja. 2447

A dohányzás teljes vagy
részleges leszokására or-
vosok által ajánlott Afuma-
pasztillák a legjobban be-
váltak. Dobozonként 30
dinár. Készíti Blum gyógy-
szertár. Subotica, főpostá-
val szemben. Kapható
gyógyszertárakban, drogéri-
ákban. 375

Beltéren különbejáratu bu-
torozott szoba kiadó. Cim a
kiadóban. 2990

Megánklócsont keresek el-
sőhelyeni betáblázásra a va-
rostól 5 kilométerre fekvő
tanya és 16 lánc szántóra
160.000 dinárt. Cim a ki-
adóban. 2975

Mielőtt cipőt vesz, Danica

tekintse meg a

cipőüzlet kirakatait. Meg fog győződni, hogy a „Danica”-
cipő a legelegánsabb, a legtartósabb és azért a
Danica-cipő olcsó. Tavaszai újdonságok már kaphatók
Subotica, Aleksandrova ulica 7. sz.